

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

ČUVAJTE JUGOSLAVIJU!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Brankova ulica broj 30/IV • Adresa za pošiljke: Poštanski pretnac 342 • Telefoni uredništva i uprave 30-866 i 26-105 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 24 januar 1941
God. XII • Broj 4

Glasovi iz Bugarske

Božićna poslanica sofijskog mitropolita, GOSPODINA STEFANA, čiji doslovni tekst objavljujemo na drugom mestu, zajedno sa odgovorom Saveza Sokola, — izazvala je razumljivu pažnju i bila srdačno primljena u čitavoj jugoslovenskoj javnosti. Objavljena u oči pravoslavnog Božića, dakle baš u trenutku kad su se svakojaki glasovi širili o položaju na jugoistoku, ona **PRETSTAVLJA NE SAMO BRATSKU, NEGO I MUŽEVNU REČ**, — reč ličnosti koja i moralno i formalno nosi velik deo odgovornosti za sudbinu svoga naroda, i koja baš u momentu, kad mnogi glasovi vabe na stranputice, oseća dužnost da opomene pred tim stranputicama i da utvrdi, **ŠTA JE JEDINO ISPRAVNO, JEDINO SPASONOSNO I JEDINO ČESTITO, NE SAMO ZA BUGARE, NEGO I ZA SVE JUŽNE SLOVENE NA BALKANU.**

Ta poslanica nije međutim osamljena. Gotovo istovremeno dao je i bugarski poslanik u Berlinu, g. DRAGANOV, izjavu o odluci Bugarske da očuva mir i da produbi prijateljske odnose sa Jugoslavijom; a rasturene političke stranke u Bugarskoj, — zemljoradnička, demokratska, radikalna, liberalna i socijalistička, — objavile su proglašenja na narod, u kome se, između ostalog, kaže:

„Bugarski narod, u ogromnoj većini zahteva samo jednu spoljnu kolitiku: mir i istinsku neutralnost, bez ikakvih vojnih saveza i mešanja u rat. Ni za kakvo obećanje, bugarski građani ne žele da žrtvuju nezavisnost otadžbine. Svako ko udari na tu nezavisnost, jeste naš smrtni neprijatelj!“

Napadajući „avanturiste“ s desna i s leva, manifest kaže, da „jedni hoće da učine od Bugarske Estoniju, a drugi Rumuniju“. Međutim, kao što Bugarska nije napala Rumuniju u najkritičnijim trenucima, tako bugarski narod ne želi da napadne ni Tursku, Jugoslaviju i Grčku.

Treba konačno istaći i nedavni govor samog predsednika bugarske vlade, g. FILOVA, koji je naglasio, da bugarska politika ima za cilj mir i sporazumevanje, i da ne želi da služi ničijim interesima. Naglasio je takođe, da Bugarska ne želi biti, ni nacional-socijalistička, ni komunistička ni fašistička, i da će braniti svoju nezavisnost pred svakim. A istovremeno je i ministar finansija, g. BOŽILOV izjavio, da Bugarska hoće da očuva neutralnost po svaku cenu, i da održi prijateljske odnose sa susedima. I naposljetku, mnoga privatna pisma i izjave iz Bugarske pokazuju slična raspoloženja. O tome je nedavno pisalo ljubljansko „Jutro“, navodeći tekstove tih pisama, u kojima se izražava želja, da se južni Sloveni pokažu odlučni i da ne dopuste da ih niko zloupotrebi za svoje interese.

ZNAMO DA U BUGARSKOJ IMA I PROTIVNIH GLASOVA, što potvrđuje sam manifest rasturenih stranaka, koji — pored komunističkih, koji traže vezivanje za jednu državu — naročito udara na „avanturiste s desna, koji imaju različite firme, ali isti cilj, da Bugarsku uvuku u rat“. Da takvih raspoloženja ima, pokazao je i govor g. Dumanova od pre nekoliko meseci; jednako kao i izvesni letci, šovinističke geografske karte i manifestacije; kao i razna gnežda stranih uticaja i propagande.

Ne zatvaramo mi, dakle, oči ni pred negativnim činjenicama, i ne želimo da ih zatvorimo u Jugoslaviji. Ali i pored toga, **SA PUNIM ZADOVOLJSTVOM PODVLAKIMO RAZBORITE I BRATSKO SLOVENSKE GLASOVE I ODAJEMO IM PRIZNANJE!** To utoliko pre, što smo ubedjeni da ti pozitivni glasovi tumače zaista želje i raspoloženja širokih slojeva bugarskog naroda, a naročito seljačkih, radničkih i privrednih; dok negativni glasovi dolaze ponajviše iz izvesnih varoških sredina u kojima još ima otrova, ubacivanog od raznih Vanča Mihajlova; i u kojima, kao što kaže manifest rasturenih stranaka, „ima mnogo pokvarenih i izgubljenih ljudi, koji igraju ulogu modernih janičara, u tuđinskoj službi protiv Bugarske“.

Nema iskrenije želje nego što je naša, **DA OVI POZITIVNI GLASOVI PREVAGNU U VOĐENJU DRŽAVNOG BRODA BRATSKO ZEMLJE**, i da budu odlučujući kod određivanja bugarske sudbine. Ničim bolje ne može da posluži Bugarska svojoj budućnosti, nego čuvanjem mira i neutralnosti, spojene sa iskrenim prijateljskim odnosima sa svima susedima, a naročito sa Jugosla-

Светосавски култ и данашњица

(Поводом празника Св. Саве, 27 јануара)

Светосавски култ нема само црквену и верску садржину, него и просветну и националну. Ми бисмо високо поштовали Светог Саву, и као светитеља православне цркве, као што поштујемо светитеље других цркава; али док је та страна светосавског култа, као што је и природно, поверена цркви, докле ова друга страна, просветна и национална, припада читавом народу и свим његовим организацијама, а нарочито васпитним и родољубивим.

Исходивши самосталност српске цркве и борећи се за независност српске државе, Св. Немањин није имао пред очима само цркву, као таку, већ и улогу што ју је она играла у животу народа, у тим временима, кад је црква била готова једини васпитно-просветна установа, једини морални ауторитет и најефикаснији сарадник државне моћи. Син Стеване Немање брат двају српских краљева, у временима када су наше земље, стојећи на раскрсници између истока и запада, твориле објекат распре о „животни простор“ западног и источног света, — он је правилно уочио, да једино потпуна самосталност духовне и световне моћи, и самоникла про света широких народних слојева, могу народ да очувају од опасности да сасвим утоне, или да задуго животари, под тежином, једне или друге доминације. Стога су сва Савина настојања ишла против примања власти из туђих руку, против чијих протектората и било каквих милости. И држава и црква требале су да се ослобоне на своје ноге, да могу до краја да изврше функцију, због које су народу потребне.

Та Савина борба за самосталност поучна је беш за данашња времена; и показује, да су извесни императиви у животу народа

непроменљиви. И данас се показује, боље него икада, да пристајање на половичне независности и „пристављање својих лончића уз туђе ватре“, значи исто што и спремност на ропство, под било којом формулом. За свестан народ постоје међутим два часна излаза, или бити потпуно независан, или подлећи јачој сили, да се тиме створи залог за будућу слободу. Свети Сава је извршио једно, а Цар Лазар друго; и бољих узора нам не треба ни данас.

Створивши основе српске духовне независности, Свети Сава је постао и један од пионира опште

југослоvensке борбе за слободу, у колу осталих, српских, хрватских и словеначких великана. Као што без великог, просветитељског и државничког дела Савиног, не би била могућа српска државна и национална мисао, која се очувала и кроз пет векова ропства, тако без тог дела неби била могућа ни данашња Југославија. Дело Светог Саве претставља, дакле, један од угаоних камена, на којима Југославија почива и стога се југослоvensко соколство клања Савиним имену и гаји његов култ код свих својих чланова, без разлике вере и племена.

Оснивајте соколска братства и повереништва!

Савез Сокола К. Ј. издао је ових дана књижицу **»Оснивајте соколска братства и повереништва«**, која, у џепном формату, на 16 страна, доноси потребне правилнике за рад соколских братстава и повереништва. Као мото, штампан је на првој страни следећи цитат из новогодишње посланице: **»Да у Југославији не буде ни вароши ни села, у коме соколство неће имати своју организацију.«**

У књижици је на почетку и писмо савезног старешинства, у коме се говори, зашто се установљују нове јединице, износи план рада и акција пријатеља соколства.

Књижица се разашиле бесплатно, а поручује се код Савеза Сокола К. Ј., Београд поштански претинац 342.

Слава војводи Мишићу!

Прошле суботе одржан је у Београду двадесетгодишњи помени славном јунаку и војсковођи из балканског и светског рата, војводи Живојину Мишићу, коме су присуствовали поред изасланика Њ. В. Краља и бројних министара, велики број генерала и других официра и поштовалаца.

Прослављени војвода родио је као син селачких родитеља. У школама је свагде напредовао, а у војсци постигао најславнију каријеру. Учествовао је у балканским ратовима идући са војводом Путником из славе у славу, али најсјајнији ореол вечне славе постигао је у светском рату. Најпре је командовао Првом армијом у славној суворској офанзиви, 1914, и у битовској, 1916 године. Био је први сарадник Врховног команданта, Престононаследника Александра, и начелник штаба Врховне Команде. Под налетом његових трупа мрвиле су се и Потјоркове и Макензијеве армије, ломио се солунски фронт и у неповрат бежале легија многобројнијег противника. Солунском офанзивом постигао је славу, која је име нашега народа пронела целим светом.

Генијалном стратегу и јунаку о-део је наш народ дужну почаст. А највеће признање учинио му је благоп. Краљ Александар, када га је тешко болесног посетити на челу одреда Краљеве гарде са оружјем и продефиловао испред њега. То је било признање какво је могао да заслужи само војник кова војводе Мишића.

Југослоvensко соколство, заједно са читавим нашим народом, вечито је благодарно прослављеном војсковођи. Нека је слава и хвала војводи Живојину Мишићу!

vijom, od koje joj niko bolje ne želi! Jugoslavija se stalno držala toga, pa i najveći njeni susedi govore sa priznanjem o takvoj politici. I Bugarska, jednako kao i Jugoslavija, treba da podržavaju dobre odnose sa svima državama, na koje su upućene susedstvom i ekonomskim uslovima, ali iznad svega treba da gledaju NA KONAČNE SVOJE INTERESE, NA SVOJ MIR, NA KONSOLIDACIJU MEĐUSOBNIH PRILIKA I NA BUDUĆU VELIKU ULOGU JUŽNOG SLOVENSTVA NA BALKANU.

Jugoslovensko sokolstvo, koje ni u najtežim prilikama neće prestati da bude pionir bratstva i saradnje, gaji iskrene nade, da će se te želje ispuniti. Zato se veseli svakom bratskom glasu iz Bugarske, a naročito glasu mitropolita Stefana, koji između ostalog dokazuje, **KAKO VAŽNU I KONSTRUKTIVNU ULOGU IGRA SOKOLSTVO, ne samo u unutarnjoj izgradnji Jugoslavije, nego i u konsolidovanju spoljnopolitičkih veza, na sektoru u koji su danas uprte oči čitave Evrope.**

Međužupske utakmice na spravama u Osijeku

Da bi vrhunski vežbači bili stalno u dobroj kondiciji i postigli što veću rutinu u takmičenju potrebno je pored istrajnog treninga priređivati i što više utakmica. No, da bi se kadar vrhunskih i međunarodnih takmičara mogao prema potrebi dopunjavati i povećavati njihov izbor, potrebno je posvećivati veliku pažnju mladim nadarenim takmičarima i dospelim naraštajcima putem slične škole i takmičenja. Tako rade sokoli u Češkoj pa i sve druge nacije koje su na međunarodnim susretima imale uspeha.

Jedan deo tog zadatka u našem sokolstvu vrši se na međužupskim utakmicama na spravama koje se održavaju u Osijeku, gde su održane III utakmice, koje su dale dobre rezultate, uz sudelovanje sokolskih župa: Zagreb, Beograd, Novi-Sad, Petrograd i Osijek.

Utakmice je otvorio načelnik župe Osijek, brat ing. Kvapil Miloš, a takmičare, sudije i delegate saveza pozdravio je starišina župe, brat Krulj. U ime načelnika Saveza je govorio brat Josip Bogner, zam. načelnika, a u ime Uprave Saveza, tajnik, br. Živković Dušan.

Organizacija i tok takmičenja bili su na visini, takmičari su pokazali uzornu disciplinu i svest a sudije izvršile su svoj zadatak na zadovoljstvo. Ipak moramo reći da broj takmičara nije bio kao prošle godine a i po svojoj spremi i uvežbanosti također su nešto zaostajali. Manji broj učesnika bi se mogao opravdati opštim prilikama, ponajviše finansijskim nemogućnostima. Manja sprema i uvežbanost takmičara može se pravdati težim sastavima od prošle godine ali izgleda ponajviše nemarnošću samih takmičara koji počinju sa uvežbavanjem tek uoči utakmica. Takvim radom neće postići ni jedan takmičar ono čemu stremlji svaki ambiciozni vrhunski takmičar.

Svakako ne smemo izgubiti iz vida vrlo utešnu činjenicu da se ove godine pojavilo nekoliko novih odličnih takmičara, naročito kod naraštaja koji je inače bio mnogobrojniji, što čini veliki plus

ovim utakmicama. Takovim talentima a naročito naraštajcima treba odnosne župe da poklone puno pažnje i da koriste sve što im je u mogućnosti za njihovo usavršavanje.

Na kraju voda utakmica brat ing. Kvapil, proglasio je rezultate prema kojima je vrsta članova Sokolske župe Zagreb osvojila prvo mesto, te po drugi put odnela prelazni dar, veliki srebrni lovor venac, a vrsta naraštajaca Sokolske župe Novi-Sad, osvojivši prvo mesto, odnela mali srebrni lovor venac, kojeg je već dve godine imala Sokolska župa Beograd.

Po završetku takmičenja Sokolska župa Osijek priredila je svim učesnicima tradicionalni zajednički ručak na kome je održano nekoliko lepih sokolskih i patriotskih zdravica.

Ove utakmice koje su pored svog glavnog zadatka bratski zblizile veliki broj braće iz pet župa, ostavile su nezaboravan utisak i dale sigurno poleta i čvrstu odluku da se na godinu još bolje sprema i opet pojave na bratskom takmičenju, te iskoriste savršeno bratsko gostoprimstvo Sokolske župe Osijek.

REZULTATI UTAKMICA

Članovi (vrste):

- I Zagreb 191.22 — 79.6%;
- II N. Sad 143.18 — 59.6%;
- III Petrovgrad (nepotpuno);
- IV Osijek (nepotpuno).

Članovi pojedinci:

- I Stapar Boleslav, Zgb., 57.48 — 95.6%;
- II Vukičević Petar, Os., 54.38 — 90.7%;
- III Kozjak Jos., Zgb., 51.65 — 85.9%.

Naraštajci (vrste):

- I N. Sad I 210.65 — 87.4%;
- II Beograd 200.58 — 83.5%;
- III Osijek 194.21 — 80.8%;
- 4 N. Sad II 166.84 — 69.4%;
- 5 Petrovgrad 156.59 — 65.2%.

Naraštajci (pojedinci):

- I Hajduk Duro, Bgd., 55.14 — 92.0%;
- II Zečević Vojislav, N. Sad, 55.06 — 91.3%;
- III Macakanja Milan, Osijek, 54.47 — 90.8%.

B. J.

Za prehranu naše braće, Sokola

Teške prilike što ih je izazvao ovaj rat, dovele su do toga, da je nastala oskudica hranom u čitavom svetu. Naš narod znade da je u prvom redu krivo zato opšte stanje u svetu, pa se bez negodovanja snalazi u teškim prilikama i pokušava da se prehrani kako može, vršeći u punoj mери svoje dužnosti prema Kralju i otadžbini.

Ima međutim jedan deo našeg sveta, koji je i tom prilikom doveden u nezgodan i, pošto se radi o svakidašnjem hlebu. To su u prvom redu članovi sokolskih društava i četa, i njihove porodice, u krajevima koji pripadaju Banovini Hrvatskoj. Pošto je u tim krajevima prehranu pučanstva uzela na sebe isključivo „Gospodarska sloga“, to se hrana deli u prvom redu članovima tog udruženja i njenim istomišljenicima. Kad bi „Gospodarska sloga“ bila čisto socijalno udruženje, sa ciljem da prehrani sve državljane bez razlike, onda bi u nju mogli da se upišu i Sokoli, ne samo Hrvati, nego i Srbi. Međutim to nije slučaj, jer je to čisto partijska organizacija. Bilo je čak slučajeva, da su pojedini ljudi, u

krajnjoj nestašici, zamolili za pristup u „Gospodarsku slogu“, ali su blii odbijeni sa motivacijom, da Sokoli ne mogu biti članovi Gospodarske sloge.

Savez Sokola je preduzeo odlučne korake kod nadležnih mesta, da se ovo neizdrživo stanje ukloni i da se u današnjim vremenima, koja su za ceo narod jednako teška, osigura svakom građaninu, bez razlike političkog mišljenja, pravo na najosnovniju prehranu.

Priredbe u Borovu

Sokolsko društvo Borovo će u toku sledećih nedelja dati više priredaba i time krunisati obiman rad ove godine.

Prva priredba biće telovežbena akademija, koja će se održati 26 januara u Društvenom domu.

Druga priredba je 1 februara, kada se u Borovu sastaju najbolje članske vrste društva Osijek Matica i Borovo, da u utakmici na svim spravama pokažu ko je bolji.

Treća priredba je Sveslovenski ples, koji je poznat već i daleko van Borova, kao najbolja priredba te vrste kod nas. Već sada naše sokolsko društvo dobija niz pisama od društava i pojedinaca koji se raspituju za datum plesa. Potrebno je da se već sada posetioci pobrinu za narodne nošnje.

Смучарски водник Савеза Сокола, бр. Станко Кандић

Sokolska takmičenja u Splitu

12 januara održao je Sokolsko društvo Split, pod vođstvom sestice načelnice, obavezna društvena takmičenja na spravama i prostoj takmičarskoj vježbi, za članice i ženski naraštaj. Takmičenja su prošla u uzornom redu, a takmičarke su pokazale veliku volju i dobru spremu. Uspjeh je bio slijedeći:

I. Srednje odjeljenje članica: Žepina Regina 37.7; Linardović Danica 37; Botić Vojna 36.6; Šafranko Danila 34.1; Linardović I-vica 25 bodova;

II. Niže odjeljenje članica: Lovrić Desanka 36.8; Bego Desanka 34.7; Kevo Mira 34.4; Matijević Vjera 33.9; Livić Zlata 33; Pilić Nevenka 27.2; Tomić Mirjana 27; Krstulović Bosiljka 25.5 bodova.

III. Više odjeljenje naraštaja: Šimunić Doda 39.6; Bonačić Blaženka 39.2; Dabčević Savka 38.8; Delić Vida 37.4; Bota Aliče 35.2; Ivičić Smiljana 30.3 bodova.

IV. Niže odjeljenje naraštaja: Pavlović Ranka 38.5; Arnerić Minka 37.5; Carić Vjera 36.5; Mijaković Asja 36.4; Matulić Mirjana 36; Drezga Slavenska 35.7; Prkić Sonja 35.5; Akelić Nevenka 35.2; Čikato Jasna 35.1; Kalajzić Olga 34.7; Jelačić Gragica 34.4; Culić Mejra 34; Delić Senka 33.9; Kašić Smiljana 33.8; Mitrović Veljka 33.7; Lovrić Gorka 33.5; Mitrović Jugana 33.5; Mihaljević Mirjana 31.5; Vlahović Ana 30.7; Borčić Andrijana 30.5; Vodopija Iirija 29.5 bodova.

Dvadesetdevet takmičarki postiglo je, od mogućih 40, preko 30 bodova, tj. preko 80%. Najveći postotak je bio 94%.

Prema ovome se vidi da je uspjeh potpuno zadovoljavajući. Sudili su članovi prednjačkoga zbora, vrlo savjesno i objektivno.

VISOKA ŠKOLA ZA TELESNI UZGOJ U ZAGREBU

Javlja ju iz Zagreba, da je ban Banovine Hrvatske, g. dr. Ivan Šubišić, potpisao uredbu o ustrojenju Visoke škole za telesni odgoj, u Zagrebu. Prema tome, Zagreb prvi dobija Visoku školu telesnog vaspitanja u Jugoslaviji, jer škola telesnog vaspitanja u Beogradu nema rang Visoke škole.

Смучарство у соколству

У соколском, телесно-васпитном програму заступљене су све гране телесног васпитања, јер Тирш каже да његов теловежбени систем треба да обухвати „све изведиве вежбе“. Према томе се и зимским гранама телесног васпитања придаје нарочит значај, а на првом месту смучарству. Као и многе друге гране телесног васпитања, тако се и смучарство у соколству најпре почело упражњавати у словеначким соколским друштвима.

У почетку се то није спроводило по неком нарочитом плану, већ су се одржавали мањи течајеви, а понajвише утакмице. Упражњавали су смучарство и мушкарци и жене. Званично се почело приступати организацији смучарских отсека у соколству тек крајем 1930 и почетком 1931, када је организован Савезни смучарски отсек, у саставу Техничког одбора Савеза. Разуме се, да су и први организатори били соколи из словеначких соколских жупа. Њима припадају и први напори, и прве бриге; прве организације течајева и курсева, и смучарских утакмица. Али њима припадају и први успеси, тако да словеначки соколи и данас носе скоро све победе и рекорде у земљи.

ТЕЧАЈЕВИ

Да би смучарски отсек Савеза сокола, или како се званично зове; Отсек за зимске гране, створио потребан број смучара, и ту грану што више популаризирао, нарочито у крајевима где је смучарство било у повоју, морао је одмах у почетку да помишља и на одржавање течајева, у којима би оспособио потребан број организатора смучарског рада на терену. Приступило се одмах одржавању савезних смучарских течајева, у прво време у Словеначкој, а после и у другим погодним крајевима. Приступило се и организовању жупских отсека за зимске гране, по седи-

штима соколских жупа. Тај рад је донео лепе плодове већ у првим почецима. Када су организовани ти жупски отсеци, почели су се одржавати соколски смучарски течајеви за неколико жупа заједно, а данас већ многе соколске жупе одржавају самостално своје смучарске течајева.

УТАКМИЦЕ

Упоредо са течајевима, почело се и са одржавањем утакмица. У почетку су те утакмице биле облигатан завршетак соколских течајева. Док су се течајеви одржавали одвојено за мушке и женске (у већини случајева), дотле су утакмице одржаване у исто време, ради уштеде у времену и ради малог кадра соколских смучарских функционера. Касније, упоредо са снажењем смучарства и соколске смучарске утакмице почињу да отскачу од почетничких и добијају нарочит чар. Савезне смучарске утакмице одржавају се сваке године, јем 1939, а г. 1940 одржане су смучарске покрајинске

утакмице. На сваком савезним утакмицама такмичило се по неколико стотина соколских смучара, у свима дисциплинама. Јасно је да су све победе увек носили пионири смучарства у нашим крајевима, — словеначки соколи. Многе соколске жупе, нарочито у Словенији, одржавају смучарске утакмице потпуно самостално.

Бивши министар физичког васпитања народа, г. Ханжек, ценићи рад сокола смучара, поклања године 1935 скуповени сребрни пехар, да се о њега такмиче соколи Чехословачке, Пољске, Бугарске и Југославије. Те утакмице претстављале су праве смучарске слетове, не толико због броја смучара (јер је свака нација такмичила са изабраном врстом), колико ради своје организације, великог броја посматрача и одличних резултата. Прве утакмице за „Ханжеков пехар“ одржане су се на Бохињу. Победу су однели чехословачки соколи. Друге утакмице за првенство Савеза „Словенско Соколство“ — за Ханжеков пехар, одржане су г. 1936

на Пустевнама, под Радхоштем, у Чехословачкој. И на овим су однели победу чехословачки соколи. Наши су и овде били на другом месту. Треће утакмице су одржане г. 1937, на Планици, у Југославији. Победили су југословенски соколи. Четврте су одржане на Татрама, у Чехословачкој, г. 1938, и победили су чехословачки соколи. Међународни сукоб омео је даљње утакмице.

РАД ПО СОКОЛСКИМ ЖУПАМА

Како сам у почетку рекао, многе соколске жупе отпочеле су одмах са организацијом смучарских отсека, прво по седиштима жупа, а касније и у друштвима.

Савез сокола има 25 соколских жупа. Услед неповољних смучарских терена, није у свима жупама рад био једнак. Смучарство је добро развијено у овим соколским жупама: Бања Лука, Београд, Бјеловар, Цеље, Цетиње, Карловац, Крагујевац, Крањ, Љубљана, Марибор, Ниш, Нови Сад, Ново Место, Сарајево,

АЛКОХОЛИЗАМ ЈЕ ТЕШКА ОПАСНОСТ ЗА НАШ НАЦИОНАЛНИ НАПРЕДАК И ОПСТАНАК

Ако је данашње време названо грубим добом, учињено је то с правом, јер је савест појединаца и целине оглувила и постала неосетљивом за многе моралне и друштвене проблеме и тиме отворила пут многим злима у националном и друштвеном животу. Једно од сведочанстава за такву тупост опште и појединачне савести, јесте однос појединаца и друштва према једном страшном националном и друштвеном злу, алкохолизму. То зло, које уништава појединачне судбине, подрива и национални и друштвени организам, а економски уништава и нацију и појединца. Уноси клице дегенерације и пропадања у једну здраву и младу расу, као што је наша, што није преувеличано од неких фанатичара и догматичара, него је утврђено црним статистикама и потврђено резултатима науке. То зло је толико очигледно, да није потребно дубоких и далеких студија да би се утврдило његово разорно доловање и далекосежност његових последица. Довољно је за сваког појединца да отвореним очима погледа у своју најближу околину и да размисли о великом броју примера, где је алкохолизам уништио каријеру појединца, и срећу породице, где је разорио брак отворио путеве злочину, проституцији и отворио врата лудница, болница и затвора.

Како ли се тек жалосне и црне перспективе тога зла указују ономе, који се у разматрању деловања алкохолизма посвећује дубљим студијама проучавањем статистика са подручја криминологије, социологије, економије, еугенике, психијатрије и т. д. Па ипак савест појединца и друштва не реагира на то зло, нити му се одупира у оној мери, у којој оно претставља опасност за напредак друштвене и националне заједнице. Површна и прелазна задовољства, која претставља алкохолизам, терају глупе савести да затворе очи пред његовим страховитим злима.

Сокољство треба да буде будна савест нације. Стога ова општа о-

бамрлост савести не сме да захвати душу соколских редова. Соколи треба да храбро и јасно погледају у очи овом тешком злу и да уђу у борбу са њим. Организација, којој је битни и главни задатак, да даде нацији тип човека телесно и морално здрава и чврста, мора прва да уђе у борбу против алкохолизма, који руши националног човека и телесно и морално. Сокољство, које хоће да даде нацији нова млада поколења, трезвена, здрава, духовно и морално свежа, мора да се ухвати у коштац са овом стихијом зла, која прети да створи поколења богаља и дегенерика, и да телесно осакати и духовно деградира младу југословенску генерацију, од чијег духовног и моралног квалитета зависи судбина Југославије. Ништа као алкохолизам тако драстично не одудара од високих циљева и задатака сокољства, и нема непријатеља против кога је вредније и хитније повести борбу из соколских редова, него што је алкохолизам. Јер шта вреди сва настојања у теловежбаном и просветном погледу када се с друге стране, не само уништавају ти резултати, него се руше и постојеће биолошке основе нашег националног друштва, широким алкохолизмом.

Ово зло, које је тешко и у редовним приликама, нарочито је акутно у данашњим тешким временима, кад је прибран и трезвен дух нације један од битних услова да нађе путеве спасења сред суд-

боносних догађаја. Народно одбранбени рад, који је сокољство ставило на чело својих задатака у овој години, не може се успешно проводити, ако се не допуни трезвењачком акцијом, и ако се не води на тој здравој основи. Борац мора да прибрано и трезвено гледа у опасности којима иде у сусрет, ако жели да им се успешно одрже. Наша нација, као и све мале државе, морају да у овим временима покажу максимум мудрости, трезвености и сабраности, да би се одржале у бури догађаја. Стога је борба против алкохолизма, и са тог гледишта један од прворазредних националних задатака. И стога је Просветни одбор Савеза сокола и одлучио, да **ЧИТАВ МЕСЕЦ ФЕБРУАР ПОСВЕТИ АКЦИЈИ НА ПРОПАГАНДИ ТРЕЗВЕНОСТИ И БОРБИ ПРОТИВ АЛКОХОЛИЗМА**. Очекујемо да ће све наше јединице, сви просветари и просветни одбори, схватити важност ове акције и да ће уложити све силе, да овај месец трезвености донесе корисне резултате.

LEP USPEH KOMADA BRATA JAKOVA ŠPICARA

Naš brat, Jaka Špicar, iz Kranja, član uprave Saveza SKJ, napisao je pozorišnu igru, „Martin Napuhak“, koju je sa velikim uspehom davala diletantska družina Sokolskog društva u Radovljici. Mnogstvo gledaoca bilo je neobično oduševljeno delom brata Špicara kao i svršenom izvedbom.

Smučarski tečaj Sok. društva Čakovac (Međumurje)

„J. J. Strosmajer — apostol jugoslovenske misli“

U subotu izlazi iz štampe četvrta sveska sokolske popularne biblioteke, pod naslovom „Josip Juraj Strosmajer — apostol jugoslovenske misli“. Pisac ove sveske je jedan od najboljih poznavalaca dela i ideja velikog dakovačkog vladike, naš poznati naučnik, istoričar Dr. Viktor Novak. Sveska izlazi povodom godišnjice rođenja Jurja Strosmajera, i prodavaće se uglavnom prilikom Strosmajerovog dana, koga će prirediti sve sokolske jedinice. Sveska obuhvata 32 stranice, a cena joj je SAMO JEDAN DINAR. Pozivaju se sve sokolske župe i jedinice, da ovo prime kao poziv za narudžbu, i da odmah upute Savezu novac za onoliki broj primeraka, koliko žele da im se pošalje, kako bi sveske stigle na vreme.

Novi listovi u Zagrebu

Iz Zagreba javljaju, da je tamo počeo izlaziti nov list, „CROATIA“, jedanput nedeljno, uz saradnju dr. Mile Budaka, prof. Zimmermana, prof. Jurišića, Ante Bonifacića itd. List najavljuje, da će donositi „i saradnju iz inozemstva“, te „ratnu kroniku od naročito vojnog stručnjaka“.

Po svemu se vidi, da novi list osnivaju ljudi oko raspuštene uprave „Matice Hrvatske“, zajedno sa frankovnicima i klerikalcima. Prof. Jurišić je bio tajnik „Matice“, dr. Budak je poznati frankovac, a prof. Zimmerman jedan od glavnih ideologa „Hrvatske straže“. Zato nije bilo ni potrebno naročito naglašavati, da će list imati „i saradnju iz inozemstva“, i da će imati „ratnu kroniku od naročito stručnjaka“.

Najapsurdnija je pak činjenica, da ti, tobož najradikalniji hrvatski nacionalisti, ne umeju nikako svoju otadžbinu da nazovu sopstvenim jezikom, „Hrvatska“, već moraju, pošto poto, da upotrebe strani naziv. — „Croatia“...

„Hrv. dnevnik“ javlja, da će početkom februara početi izlaziti u Zagrebu dnevni list „HRVATSKI GLAS“, kao „informativni katolički dnevnik“. Novi list da će biti „vlasništvo konzorcija, koji će biti sastavljen prema uputstvima nadbiskupa Stepinca“. „Hrv. straža“ će koncem januara prestati izlaziti.

Vrlo je dobro da se zna, po čijim uputstvima će biti sastavljen konzorcij novog lista. Jer, kadgod

Prilikom biranja novih jedinica sokolskih društava

Kao i ranijih godina, tako i ove godine dostavila je Savezna uprava župama odgovarajući broj obrazaca za liste župskih, društvenih i četnih uprava, moleći župe da ih ispune licima novih uprava za godinu 1941, čim se održe odnosno skupštine i čim bratska župa odobri i potvrdi izbore tih uprava.

Savezna uprava mora da napomena da je bio izvestan manji broj župa, koje u prošloj godini, i pored opomena, nisu na vreme poslale Savezu ispunjene ove obrasce. To se ni ukom slučaju ne sme da desi u toku ove godine. Saveznoj upravi, kao vrhovnom upravnom organu našega sokolstva, od preke je potrebe da zna, koja lica sačinjavaju uprave naših sokolskih jedinica.

NOVO MINISTARSTVO

Odlukom Ministarskog saveta obrazovano je Ministarstvo za snabdevanje stanovništva. Za prvog ministra novog resora imenovan je g. dr. Milan Sv. Protić, bivši glavni direktor Narodne banke. Delokrug novog ministarstva biće propisan posebnom uredbom.

se čitava naša javnost žalila na pisanje „Hrv. straže“, uvek se odgovaralo, da se izvesne ličnosti ne slažu sa time. A ipak se „Hrv. straža“ ostentativno hvatila baš tim autoritetima...

Скопље, Сплит, Сушак, Тузла, Ужиче, Вараждин и Загреб. Смучарство је у повоју (због горе поменутих разлога) у жупама: Мостар, Осиек, Петровград, Шибеник. Иако је у тим жупама рад на смучарству доста слаб, ипак се доста велики број сокола бави смучарством, одлазећи у друге жупе, на повољније терене. Поред свих словеначких соколских жупа, смучарство најбоље цвате у соколским жупама Сарајево, Београд и Ужице.

ОРГАНИЗАЦИЈА САВЕЗНОГ ОТСЕКА ЗА ЗИМСКЕ ГРАНЕ

На челу Савезног отсека за зимске гране, у Београду, стоје познати смучарски и соколски радници Милош Нишавић и Олга Сковран. Савезни смучарски одсек ради интензивно, стојећи у сталној вези са одсецима за зимске гране из соколских жупа. За развој смучарства у соколским редовима и организацију савезног отсека имају, сем горе поменутих, много заслуга и словеначки соколи Подгорник, Лубеј, Зупан и др.; као

и Богољуб Крејчик, Душан Јовановић, Бранко Полић, Стеван Кандић, Јанко Кавчић, Нанде Мајник и други.

СТАЛНИ СМУЧАРСКИ САВЕЗНИ ВОДНИЦИ

Отсек за зимске гране Савеза сокола оспособио је извешан број соколских смучара за „сталне смучарске савезне воднике“. Ти водници полагали су испите пред савезном комисијом, која је од њих тражила познавање целокупног смучарског градива и апсолутну такмичарску рутину. То су: Нанде Мајник, Мерхар Милан, Чесен Иван, Урбанек Јулије, из словеначких соколских жупа; затим Кандић Стеван, из београдске соколске жупе, и Франта Дворжак, из Загребачке. Под вођством ових водника одржавају се, у Савезу и по жупама, соколски смучарски течајеви и утакмице.

ПРОГРАМ РАДА ЗА СЕЗОНУ 1940-41

Смучарство у соколским јединицама било је и овој сезони

на достојној висини. По жупама су одржани течајеви са утакмицама. Од нарочите важности је чињеница да се ове сезоне приступило васпитању соколског смучарског подмлатка, — соколског нараштаја. Одржана су три успела смучарска савезна течаја искључиво за нараштај.

1) На Копаннику одржан је савезни смучарски течај за нараштаје у времену од 22 до 30 децембра 1940 године. Водили су га Бранко Полић, заменик савезног начелника и Милош Нишавић, прочелник савезног отсека за зимске гране. Течај је завршило 20 течајаца из соколских жупа: Скопље, Ниш, Крагујевац, Београд, Нови Сад и Загреб.

2) У исто време одржан је исти такав течај на Јахорини. Течај су водили Јанко Кавчић, члан Техничког одбора Савеза сокола и Франта Дворжак, савезни смучарски водник. Течај је завршило 23 течајаца из соколских жупа: Сарајево, Ужице, Вараждин, Београд, Сплит. На крају течаја одржане су утакмице у велеслалому. Као

први пласирао се нараштајац из Сарајева, Јуричић.

3) У времену од 26 децембра до 3 јануара одржан је течај за нараштаје боље смучаре — будуће смучарске воднике, као и за такмичаре у алпској комбинацији. Течај су водили Стеван Кандић и Нанде Мајник, савезни смучарски водници. Завршило га је 22 течајаца из соколских жупа Цетиње, Бјеловар, Вараждин, Марибор, Цеље, Крањ, Ново Место, Сушак, Београд и Загреб. Течај се одржао на Похорју. На крају су приређене утакмице у велеслалому. У првој групи победио је Мајовшек из Марибора, а у другој групи Крижнер из Крања. Сем тога на завршетку течаја приређен је тродневни марш преко Похорја — Мариборске — Рушке — Клопнот Врха — Песка до Сењорјевог дома.

САВЕЗНИ ТЕЧАЈ ЗА СОКОЛИЦЕ

Као и све гране телесног васпитања, смучарство гаје и соколице. Тако сада женски от-

сек за зимске гране при Техничком одбору Савеза приређује, у времену од 23 до 31 јануара, смучарски течај за чланице и старији женски нараштај. То ће бити течај за алпску комбинацију. Одржаће се у соколском дому „Петрово“. Течај ће водити позната соколска смучарка, Вида Таусић, уз помоћ Олге Сковран. На течај ће се примити соколице из свих крајева наше домовине.

VIII СМУЧАРСКЕ УТАКМИЦЕ ЗА ПРВЕНСТВО САВЕЗА СОКОЛА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

У времену, од 1 и 2 фебруара о. г. одржаће се VIII смучарске утакмице за првенство Савеза сокола. Утакмице ће се одржати на Планици. Такмичења ће се одржати по одељењима и такмичења појединаца. У такмичењу одељења такмиче се чланови: у патролном трчању на 12 километара са гађањем (троцланске патроле), такмичењу у велеслалому (смук и смучарски ликови у једној стази), дужина стазе 2—3 километра.

Kratke vesti iz našeg sokolstva

Sokolska četa iz Raskršća priredila je 17. januara dačku kinopretstavu u ogleđnoj školi Kralja Petra, u Sarajevu. Prikazani su birani kulturno-prosvetni filmovi, a čist prihod je namenjen siromašnim dacima te škole i podizanju sokolstva na selu. — I na ostalim poljima sokolskog rada sokoli iz Raskršća mogu da prednjače mnogim jedinicama.

Sokolsko društvo Čenta proširilo je stari sokolski dom za 6.5 metara, zbog momentane nemogućnosti da izgradi novi veliki dom, tako da je sada dug 16.5 m. Ovo je privremeno rešenje, a gradnja novog doma započeće čim prilike dozvole.

Sokolsko društvo Tovariševo priredilo je omladinsku zabavu, sa bogatim programom. Pored ostalog, davan je i Nušićev komad, „Danak u krvi“, sa velikim uspehom. Zabava je bila najposećenija. Preko 200 lica moralo se vratiti, jer nije bilo mesta. — Za uspeh priredbe i za ostali rad ima navedenih zasluga agilni prosvetar, brat R. Maksimović, paroh, koji je uspeo da omladinu okupi u sokolske redove u lepom broju. Organizovao je pevački zbor, osnovao diletantsku sekciju itd.

Sokolsko društvo Kaštel Sućurac priredilo je preprošle subote vrlo uspeli društveni ples. Poseta je bila odlična. Sokoli Kaštela Sućurca pokazali su još jednom svoju odanost ideji, koja ih je napajala još u predratne dane, a kojoj su verni ostali i danas.

V Sokolskom društvu Celje matice smo imeli u drugoj polovici decembra tri prireditve. Na Božičnici za revno deco smo pogostili vso deco, obdarili pa revno deco in naraščaj. Za obdaritev je bilo nabranih blizu 10.000 dinarjev, kar je gotovo lep znesek in je socialna akcija dobro uspela. Deca je bila ob sodelovanju društvenega orkestra in uprizoritvi božične igrice zelo dobro raspoložena. — 18. decembra je prosvetar, brat Čepin, otvoril prvi debatni večer v nastopnem poslo-

vanem letu ob srednji udeležbi članstva. Brat dr. Savo Zužič je obravnaval temo: „Politika in sokolstvo“. Bratje so živahno posegali v debato. — Na Silvestrovo je članstvo napolnilo gornje prostore Narodnega doma in se poslovilo od starega leta. S programom so bili vsi zadovoljni, posebno mnogo zabave je izbudila enodejanka: „Zarubljena zaročenca“. Članice so nastopile s 3 posrečeniimi točkami, slišali smo hudomušno društveno kroniko brata prosvetarja in borben govor starešine, brata dr. Milka Hrašovca.

Mariborsko sokolstvo je priredilo v Sokolskem domu svoj tradicionalni ples, v počastitev rojstnega dneva Nj. Vel. kraljice Marije. Ples je bil izredno dobro obiskan ter je v vsakem pogledu uspel. Tudi letošnjo prireditve je obiskalo lepo število občinstva, med njimi tudi zastopniki vojske, raznih oblasti, uradov in društev. Mariborska nacionalna javnost je ob tej prilici ponovno dokazala, da zna ceniti stremljenja in delovanje naših Sokolov. V krog naših kol se je lepo vključila tudi češka „beseda“, ki so jo zaplesali tukajšnji Čehi ter želi z njo mnogo odobravanja in priznanja.

Sokolska četa Crkvena Vodica, društvo Priština, priredilo je zabavu u prostorijama osnovne škole, uz bratsko sudelovanje sokolskih četa iz Obilića, Kosovog Polja, Pomazatina. Priredba je uspela i programom i brojem posetilaca. Program je bio ispunjen odabranim recitacijama i pozorišnim komadom. I ovom priredbom Sokoli sa Kosova pokazali su, da nisu zastali na kulturnom i nacionalnom poslu i širenju sokolske ideje na Kosovu.

Sokolsko društvo u Šajkašu, Dunavska banovina, priredilo je, u zajednici sa Sportskim klubom „Borcem“, vrlo uspele zabavu, na kojoj je izveden biran program. Davana je i „Protekcija“ od Nušića, sa mnogo uspeha. Posle zabave razvila se igranka. Poseta je bila odlična.

Мушки нараштај: такмичи се у трочланским патролама на 6 километара и такмичењу у велеслалому (дужина стаје 1—2 километра). Чланице: у штафетном трчању 3x3 кил. и у велеслалому на 1—2 км. Женски нараштај: штафетно трчање 3x2 км. и велеслалом до 1 км. Свака соколска жупа дужна је да на ове утакмице упути по једно одељење од сваке категорије, а може и више. Имена такмичара треба доставити раније. Такмичари у патролном такмичењу трче са ранцем тежине 10 кг без пушке.

Појединачна такмичења. Чланови се такмиче у трчању на 18 км. и у смучарским скоковима. Мушки нараштај такмичи се у смучарским скоковима. Чланице и женски нараштај у појединачном такмичењу у смуку за почетнице 1—2 км.

За ове соколске смучарске утакмице влада у соколским редовима велик интерес и, судећи по броју пријава, тих дана сакупиће се на Планици, прави слет сокола-смучара. Организатори утакмица налазе се већ на терену, где врше пробне пред-

радње око смештаја, прехране, маркирања стаза итд.

Како се из овог прегледа види, ова важна грана телесног васпитања ухватила је дубок корен у соколским редовима и обећаје много. Вредно је напоменути да соколство, пропагирајући смучарство, сматра то као важно превозно средство, у местима где нема друмова, а снежни сметови често откидају поједине делове од света.

Смучарству у соколским редовима жељети је сваки успех, јер соколство и овде полаже велику важност на национално васпитање својих припадника, смучара. Још један моменат треба истаћи, да се у соколству смучарством баве само они, који редовно посећују вежбаоницу, па је специјализирање искључено.

Сokolство је у свом раду у зимским гранама наилазило увек на потпуно разумевање, како цивилних тако и војних власти, а и спортских организација, уверено да, сем телесног васпитања, врши и један узвишенији задатак.

Иван Седлачек.

Sokolsko društvo Kreka, Župa Tuzla, održalo je 18. januara u Sokolskom domu zabavu sa pozorišnim komadom „Svetski rat“, od Branislava Nušića. Program je izveden pred punom salom i vrlo dobro je uspio. Naročito se istakla sestra Nevenka Zlović i brat Vlado Milanović.

Isti program izveden je 20. januara za decu i dake.

Sokolska četa Ovče Polje, društvo Sv. Nikola, priredila je odlično posećenu zabavu, na kojoj je pored deklamacija patriotskih pesama davan i komad iz Svetskog rata „Osvetnik“. U programu se se napose istakli braća i sestre: Blagoje i Milutin Veselinović, Franjo Zorić, Katarina Mikić, Zoran Jovanović, Živko i Ljubica Milanović, Stevanović Olga, Dmiatar i Rodenka Veselinović i dr. Marljivi članovi pozorišnog oteka zadivili su odličnom glumom.

Sokolsko društvo Vela Luka priredilo je uspele „Sokolsku Silvestrovu noć“. Davali su se šaljivi komadi: „Anonimno pismo“, „Suparnik“ i „Čestitam“ u kojima su igrala mlada braća: Tabain Tadenko, Joković Velko, Tabain Tonko i sestre Padovan Mladenka i Zuvela Katica. Ženski naraštaj vežbao je „Na izvoru“. Na sve opći zahtev davana je repriza 6. ov. m. koja je također uspjela i donela pomoć ovom siromašnom, ali otpornom društvu. Uza sve male prostorijske, u kojima se sada nalazi društvo, rad se nije smanjio, već pojačao.

IZ SOKOLSKOG STUDENTSKOG SREDIŠTA

Javljam braći i sestrama, članovima Središta, da se možemo svakog dana, osim ponedeljka i četvrtka, u svako vreme sastajati, u sali za sednice Uprave Saveza Sokola K. J., Brankova ulica 30, III sprat. Tu će se nalaziti čitaonica Središta, a u blizini je i biblioteka Saveza, koja će nam biti na raspoloženju, a koja je naročito obogaćena poklonom biblioteke pok. br. Đure Paunkovića. Moim braću i sestrama, da u što većem broju posećuju našu čitaonicu, kako bi mogli uz novine, knjige i razgovor da korisno upotrebimo vreme.

Obaveštavaju se članovi Sokolskog studentskog središta da će se redovni plenarni sastanci održavati subotom, kao i dosada, u novoj zgradi Saveza SKJ (Brankova ul. 30/III), gde postoje prostorije, namenjene Središtu.

Prvi redovan sastanak članova održaće se u subotu, 25. ov. m., u 18 h, na kome će se komemorirati smrt našega člana, brata Branka Radičevića, studenta tehnike. Mole se članovi da neizostavno dođu na sastanak.

Slobodan Nikolić

ПОБЕДА ЈУГОСЛОВЕНА У АМЕРИЦИ

Прошлог петка је у Њујорку одржан бокс-меч у чувеном стадиону, „Madison quare garden“, на коме је највећу победу однео један Југословен, Мирован Живић, који је нокаутом победио првака света у перолакој, лакој и велтер категорији, америчког црнца, Амстронга.

Наш Живић задивљено је преко 20.000 гледалаца. Изјавио је да се повлачи из спорта и да ће се посветити трговини.

Lep primer odličnih poverenika za „Sokolski Glasnik“

Obzirom na brojnu i duhovnu snagu naše organizacije „Sokolski glasnik“ kao njeno centralno glasilo morao bi biti najrasprostranjeniji list u našoj zemlji, samo ako bi njegovi poverenici, barem u većim sokolskim centrima izvršili svoj zadatak. Između 300.000 sokolskih pripadnika mogla bi se stvoriti i tolika materijalna sredstva da bi „Sokolski glasnik“ mogao biti još obimniji. A mogao bi bolje organizovati i svoju obaveštajnu službu.

Ni jedan poverenik ne može se izgovarati za neuspeh proširenja sokolske štampe na svom području izuzetno teškim prilikama, jer taj uspeh ovisi samo o njihovoj dobroj volji i organizatorskoj sposobnosti. Kad se uzme primer braće Julija Kereca u Čakovcu i Vinka Jukića u Splitu, svaki izgovor pada.

Mi znamo da ako postoji izuzetno teških prilika, da od tih teškoća Čakovec nije izuzet. Ali pored svega Čakovački Sokoli pretplaćuju 41 primerak „Sokolskog Glasnika“ koji uredno plaćaju unapred. Također i 29 primeraka „Prednj. zbornika“. Nasuprot velikim sokolskim, čak i župskim, središtima primer patriotskog Čakovca i agilnost poverenika, brata Julija Kereca, ja za svaku pohvalu.

Naš jugoslovenski Split je uvek zračio sokolskim vrlinama, pa je i u ovoj prilici propagande sokolske štampe kroz agilan rad brata Vinka Jukića obilno pokazao svoj sokolski patriotizam. U jednom mahu brat Jukić nam je našao 34 nova pretplatnika na „Sokolski glasnik“, 14 pretplatnika na „Prednjački zbornik“ itd. Ovaj primer agilnosti dužni smo također istaknuti.

Čakovcu i Splitu na sokolskoj svesti toplo blagodarimo!

Naraštajski tečajevi istočnih i zapadnih župa u Zemunu i Ljubljani

Dana 8. ov. m. završen je u Zemunu naraštajski tečaj istočnih župa sa preglednim takmičenjem, na kojem su naši nadobudni sokolski borci pokazali dobru kvalitetu i borbenost.

Tečaj je održan u Sokolskom domu Zemun-Matica, a vodila su ga braća Poljšak i Rafo Ban, uz saradnju braće Stergara, Gopurenka, Aladrovića, Roknića i dr.

U IV stepenu, u najtežim naraštajskim vežbama, takmičili se i od 60 mogućih bodova osvojili su: Stanoković Ljubiša, Zemun 55.80; Stanković Dragan, Zemun 52.90; Marković Jovan, Sl. Brod 52.10; Pajić Sekula, Novi Sad 50.30; Martinković Dimitrije, Zemun Mat. 48.50; Fister Ivan, Subotica 46.80; Macakanja Miloš, Osijek 46.40; Stanivuk Žarko, Beograd Mat. 44.10; Ivošević Nebojša, Zemun Mat. 43.50; Miljković Josip, Zemun Mat. 43.40; Zmajić Slobodan, Novi Sad 42.70; Krnješević Slavko, Zemun I 42.20; Ozmeć Mirko, Zemun Mat. 37; Čirić Milivoj, Sr. Mitrovica 34.70 bodova. Pabrić Ferid, Sarajevo Matica i Đorđević Dušan, Zemun Mat. nisu takmičili zbog ozlede.

U III stepenu (vežbe srednje težine) od mogućih 60 bodova osvojili su: Stojadinović Boško, Smederevo 51.30; Pejić Vojislav, Požarevac 49.2; Vidmar Ivan, Beograd I 48.2; Tomić Svetomir, Skoplje Matica 47; Fister Josip, Subotica 44.5; Rakić Lazar, Kragujevac 43.57; Cvetković Miodir, Beograd I 40.10; Tigerman Slobodan, Smederevo 34.7 i Stanković Aleksandar, Niš I 23.3 bodova.

U II stepenu (vežbe niže težine): Marković Milorad, Čuprija 57; Vidmar Milan, Beograd I 54.30; Gnuš Dragutin, Zemun Matica 53; Varagić Mihailo, Kragujevac 52.5; Ilić Aleksandar, Skoplje II 51.10; Toplović Dragomir, Sr. Mitrovica 49.9; Ristanović Miroslav, Užice 47.30; Stojanović Slobodan, Požarevac 45.9; Milosavljević Radmilo, Niš I i Mitrović Dragoslav, Užice 45.8; Kutlarević Gojko, Šid 43.7; Trifunović Veselin, Užice

43.2; Kustudić Đorđe, Cetinje 41.9; Maručić Jovan, Beograd I 41; Jokić Obrad, Šid 40.9 bodova.

Ukupno je bilo 44 tečajaca a završilo 41.

Tečajci sa svojom marljivošću, primernim vladanjem i dobrom disciplinom zaslužili svaku pohvalu.

Na tečaju je obrađeno celokupno gradivo za takmičenja 1941 g., zatim razne osnovke za slobodne sastave, a od teorije fiziologija i istorija takmičenja.

Istovremeno je održan tečaj za naraštajce zapadnih župa, u istim disciplinama u Ljubljani. Tečaj je poveren Ljubljanskom sokolu, koji je nastojao svima silama da uspeh bude što bolji. Vežbalo se u vežbaonici Ljubljanskog Sokola. Tečaj su vodila braća prof. Wildmann, E. Slanina, L. Janovsky i dr., a sudelovali su i članovi međunarodne vrste. Predavanja su držala i braća dr. F. Mis, dr. Gregorka, brat Jazbec i dr. Tečajce je posetio i brat dr. V. Murnik, koji je održao predavanje o vrlinskoj telovežbi. U slobodnom vremenu tečajci su razgledali razne znamenitosti Ljubljane. Tečaj je zaključio brat Gregorka, pozivajući naraštajce da korisno upotrebe stečeno znanje.

Utkmice su izvedene na opšte zadovoljstvo. Plasman takmičara je sledeći:

Kostanapfl (Ljubljana) 80; Perman (Ljubljana) 76.50; Gubijan (Bjelovar) 76; Masle (Ljubljana) 75.50; Žutić (Zagreb) 75; Petač (Maribor) 68.50; Medvešek (Maribor) 59.50; Rajaši (Karlovac) 58.50; Šešić (Bjelovar) 57.50; Pakiž (Novo mesto) 56.25; Lubej (Ljubljana) 55.25; Buričanek (Sušak) 54.5; Bernini (Varaždin) 51; Kenk (Sušak) 50.25; Thuma (Kranj) 46; Pavlović 45; Skoberne (Celje) 43.75; Reinsner (Ljubljana) 42.25; Šarić (Zagreb) 39.75; Pleško (Kranj) 37.50; Ratej (Varaždin) 29.75; Grom (Novi Sad) 24.50 bodova.

Značajne reči sofijskog mitropolita Stefana, upućene Sokolima i Junacima

U prošlom broju objavili smo najznačajnije stavove iz božićne i novogodišnje poslanice sofijskog mitropolita, GOSPODINA STEFANA, upućene BUGARSKIM JUNACIMA I JUGOSLOVENSKIM SOKOLIMA, koja je objavljena u zvaničnom organu Saveza bugarskih Junaka, „ZDRAVLJE I SNAGA“. Mi smo to učinili prema napisu u „Sokolskoj Volji“, iz Ljubljane, pošto odnosni broj lista „Zdravlje i snaga“ nismo na vreme dobili. Zato u današnjem broju objavljujemo doslovan tekst ove nadasve značajne i rodoljubive poslanice koja nosi naslov „BUDITE BLAGOSLOVENI“, i koja kaže:

„Uoči velikog i svetlog praznika Rođestva Hristova, a pred stupanje u Novu 1941 godinu, iz duše blagosiljam naše mile Junake i dragu braću Sokole sa jevanđelskom himnom likujućih anđela: „Slava Bogu na visini, a na zemlji mir, među ljudima dobra volja“.

Toplo molim Svedržitelja Gospoda Boga, da blagoslov ove svete pesme obuhvati duše i srca junačko-sokolskog bratstva svom punoćom i silinom, kako bi postala oslonac i uporište za ono mnogoželjeno i od Svevišnjeg blagosloveno bugarsko-jugoslovensko jednoličje i jednodušje. Zato što su za nas Junaci i Sokoli nosioci i predstavnici onih skrivenih osećaja i oduševljenih naštojanja u životu i radu bratskih naroda na putu njihovog zbliženja i ujedinjenja. Naročito oni, koji ratuju za zdrav duh u zdravom telu, treba da postanu kamen temeljac za izgrađivanje veličanstvene harmonije bugarsko-jugoslovenskog životonosnog prijateljstva i večnog bratstva, ne sputavani više od vidljivih i nevidljivih negativnih sila i zakletih slovenskih neprijatelja.

Živimo u najburnijoj eposi istorije čovečanstva. Svedoci smo događaja, koji se ne daju opisivati, meriti i procenjivati zbog svoje kao vihor brzine, zbog svoje žestoke i zlokobne surovosti po svojim gigantskim prelomima i katastrofama. U ovom vremenu, punom iznenađenja i opasnosti, samo jedna svetla luča stoji na mračnom horizontu, a to je zvezda vitelemjska, koja nam pokazuje put spasenja: veru u Boga, i ljubav prema bližnjem. To su dva stuba koja se ne mogu oboriti i iznad kojih se carstveno izdiže hram mira, bez koga nema života. Ta svetla luča treba da pronikne i da rastera vekovima nagomilanu bratoubilačku tminu, koja je držala i produžuje da drži u smutnji i ojađenosti, u nepoverenju i dozrevanju dva jednokrva naroda, rodake jednog i istog slovenskog duha!

Ko će drugi ako neće Junaci i Sokoli da zagreju svoja srca i svoje duše svetim ognjem spasnosne vitelemjske luče, da postanu apostoli i da zajedno sa našim crkvama ponesu svečano i pobeonosno veliki zavet onih, koji su nas duhovno rodili i sačuvali nam slovensku svest:

da Bugari i Jugosloveni postanu ono što je Bog blagovolio i blagoslovio da budu i da ostanu: iskrena i jedni drugima potpuno predana braća,

bez zadnjih misti i podlih namera koje su im, na žalost, ne jedanput donosile razočarenja, stradanja i ropske verige, i zbog kojih smo s vremena na vreme postajali tudinska oruđa i grobari svoje slobode i svoje sudbine.

Dosta smo se lagali i time sprečavali jedne druge da se radujemo svojoj slobodi, našem bratstvu. Dosta smo slušali i služili tudinskim uticajima, zlokobnim intrigama i pakosnim devizama. Neka se preko kristalnog, bodrog i svežeg osećanja junačkog i sokolskog „Zdravo“, Bugari i Jugosloveni preporode u sebi, i pod kupolom vitelemjske andeoske himne postanu spremni za nov, svetao i radostan život, i ruku pod ruku da pristupe stvaralačkim snagama ka miru i ljubavi, neophodnih uslova za svestrani razvitak blagostanja i napretka, za slavu i veličinu dveju rodbina, za dva bratska naroda.

Mi, kao novogodišnji dar za mile Junake i Sokole, iz svoje duše molimo Spasitelja sveta, Bogočoveka Isusa Hrista, da ih blagoslovi, kako bi se duboko proželi tajnom Njegovog rođenja i postali dostojni Njegovih velikih darova, iz čijih bogatih izvora neka za uvek crpu nadahnuće i moć, da prouče i utuve i narodne mu-

Савез Сокола Н.Ј. захваљује митрополиту Стефану

Одговарајући на ову посланицу и благослов, Савез Сокола Н.Ј. је Његовом Високопреосвештенству, МИТРОПОЛИТУ СТЕФАНУ, упутио писмо ове садржине:

На седници Извршног одбора Савеза сокола Краљевине Југославије, од 16 јануара, прочитана је посланица Вашег Преосвештенства, објављена у божињем броју органа бугарских Јунака „Здравље и сила“. Дубоко дирнут топлим патриотским и словенским речима и узбудљивим апелом, који је Ваше Високопреосвештенство у том чланку упутило Јунацима и Соколима. Извршни одбор Савеза сокола упућује Вам изразе свог искреног и дубоког поштовања и синовске захвалности за РЕЧИ И ПОРУКЕ, КОЈЕ ЋЕ У САДАШЊИМ МУТНИМ ВРЕМЕНИМА БИТИ ЗНАЧАЈАН ПОТСТРЕК СВИМА ОНИМА, КОЈИ У СЛОЗИ И БРАТСТВУ ЈУГОСЛОВЕНА И БУГАРА ВИДЕ ЈЕМСТВО ЗА ЊИХОВУ СРЕТНУ СУДБИНУ. Југословенско соколство, свесно своје словенске мисије и непоколебиво привржено идеји и делу југословенско-бугарског братства, наћи ће у Вашим речима снажног моралног охрабрења да истраје на путу који сматра једино спасоносним за словенство Балкана и за напредак двају словенских краљевина, Југославије и Бугарске.

НИКАКВЕ ЗЛЕ СИЛЕ НИ ДОГАБАЈИ НЕЋЕ ПОКОЛЕБАТИ У СРЦИМА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СОКОЛА ТУ ВЕЛИКУ СПАСОНОСНУ ИСТИНУ НИТИ ИХ СКРЕНУТИ С ПУТА ЗАВЕТНЕ СОКОЛСКЕ МИСЛИ: НЕРАЗДВОЈИВОГ БРАТСТВА НАША ДВА СЛОВЕНСКА НАРОДА.

Ваше Високопреосвештенство имало је и досад топло место у

дрости, које нека им буду руководна начела: „Брат брата не храни, али теško онемо који га нема“ и „Ко неће брата за брата, тај ће туђина за господара“.

Вођени vitelemjsком светлошћу, нека Junaci i Sokoli sa povećanom revnošću u nastupaјуćoj 1941 godini traže i zahtevaju brata i kada ga nađu, neka ga zagrlje celom svojom dušom.

Za Bugarina taj je brat Jugosloven, a za Jugoslovena taj je brat Bugarin. „Mudrome je ovo malo, dovoljno“.

Zato, da ste blagosloveni, hrabri Junaci i viteški Sokoli, sa spasonosnom blagodatí Hristovog rođenja, na radost vašu i na radost vaših domovina, da nosite krilato i čistosrdčno njihove vekovne želje za iskrenim bratstvom i potpunom jednodušnošću, da ih izražavate jednim ustima i jednim otkucajem srca, iz sile u silu, iz slave u slavu da rastu i napreduju na strah vragam: Zdravo i Zdravej!

Neka letopisi u 1941 godini zabeležu u vašem svetlom i slovenskom duhu, i vašoj zdravoj slovenskoj snazi velike moralne pobeде и divne uspehe u službi pred svetim oltarom mira i ljubavi, ozarene horizonte Bugarske i Jugoslavije, u iskrenom i nepromenjenom bratstvu, sa večnim i blagodetnim prijateljstvom“.

срцима југословенских сокола, којима сте Ви, велики владико, драге успомене са софијског слета Јунака, учинили двоструко лепим и незаборавним. Данас је југословенско соколство Ваше име и Вашу личност унео у ред оних легендарних првосвештеника, који су народу осветљавали путеве Богомданим визионерством, силовом вером и безграничном жртвом. И стога, под дубоким утиском Ваше посланице, испуњени осећањем радости и благодарности, ми молимо Бога да Вам, велики владико, подари снагу ДА ИСТРАЈЕТЕ НА ПОСЛУ ЗА КОЈИ ЋЕ ВАМ ИСТОРИЈА НАШИХ НАРОДА БИТИ БЛАГОДАРНА и да Вам даде здравља да видите ВАШЕ ДЕЛО ДОВРШЕНО И ВАШУ МИСАО ОСТВАРЕНУ, НА ВЕЛИКУ ИСТОРИЈСКУ СРЕЋУ БАЛКАНСКИХ СЛОВЕНА.

Молећи Ваш архијерејски благослов, молимо Вас да примите, уз изразе благодарности и дивљења целокупног југословенског соколства, и наш соколски поздрав: ЗДРАВУ!

Учеснице течаја за најбоље вежбанице, у Београду

Примерна активност соколског Савезног начелништва

За време овогодишњих празника развило је Начелништво Савеза Сокола К. Ј. ванредно живу делатност, живљу можда него икада до сада, која треба да послужи на потстрек свима нашим

Савезни начелник, М. Ковач

жупама и јединицама. За то време је Савезно Начелништво приредило: три смучарска течаја за старији мушки нараштај, један на Копаонику, други на Јахорини, а трећи на Похорју, и сваки је трајао по осам дана. — Затим, два течаја за чланице и старије нараштајке, за утакмице вишег одељења, од 28 децембра до 1 јануара, један у Београду, а други у Марибору; — Даље два течаја за нараштајке, који су трајали шест дана, а циљ им је био, да пробуде интерес за врхунску теловежбу и за упознавање такмичарских вежби вишег одељења нараштајаца за г. 1941. Један је одржан у Земуну, а други у Љубљани. — Коначно је одржан течај за мушки и женски нараштај у кошарку, од 2 до 6 јануара у Београду.

Значи, дакле, да је савезно начелништво, за време божињих празника, организовало осам врло важних течајева, у четири групе, преко својих стручних лица, те савезних и других предавача. Док се

је други свет одмарао, или се занимао површним, а врло често и штетним разонодама, начелништво нашег Савеза, са својим функционерима је пружио соколској омладини прилику за другачију разоноду, која ће бити од користи њиховом физичком и духовном здрављу, која ће подићи код њих свест о потреби рада и дисциплине, која је сва испуњена љубављу за слободу и величину отаџбине, и која једина одговара правом људском и родољубивом вацпитању омладине у данашњим временима.

Активност савезног начелништва, за време последњих божињих празника, показује најбоље, шта претставља соколство у нашем јавном животу. Свест о дужности и дисциплини у соколству је толико јака, да пред њом престаје и потреба одмора и потреба лекодних светковања. Соколству је рад највећа светковина, поготову у временима када сваки дан може бити пресудан за срећу и слободу народа и отаџбине. Такво схватање постоји и у већини наших жупа и јединица; а оне које су попустиле у раду, треба да у истрајности и пожртвованости следе своје савезно Начелништво. Наша јавност треба свестрано да подупре соколска настојања, а позвани фактори да увиде, да нема веће штете за народ и отаџбину, него ли су препреке које се чине соколству за овакав његов конструктивни и родољубиви рад.

Savezni tečaj za najbolje vežbačice

U okviru priprema članica za utakmice prvenstva Saveza SKJ za zastavu Nj. Vel. Kraljice Marije, Načelníštvo Saveza je priredilo dva tečaja za najbolje vežbačice. Od 28 decembra do 1 januara održan je tečaj u Beogradu za župe: Banja Luka, Beograd, Bjelovar, Cetinje, Kragujevac, Mostar, Niš, Novi Sad, Osijek, Petrovgrad, Sarajevo, Skoplje, Tuzla i Užice. Na tečaj je došlo 18 sestara, iz župa: Beograd 6, Novi Sad 4, Osijek 4, Petrovgrad 1, Niš 1 i Užice 2.

Tečaj je vodila zamenica načelnice SSKJ, s. Milica Šepa, uz pomoć s. Slavke Vučković i brata

Miloša Stergara. Brigu o potrebama tečaja je vodila sestra Agata Žic.

I ako je načelníštvo Saveza tražilo da prijavljene sestre budu upoznate sa elementima takmičarskog gradiva, većina sestara nije ispunila uslov tako, da je uspeh bio slabiji nego što se očekivalo.

Materijal je većinom bio početnički. Svega jedna od članica je takmičila na izbornim utakmicama za međunarodni susret. I ako su većina od njih mlade početnice, obećavaju da će se razviti u dobre takmičarke, dakako, samo ako budu sistematski nastavile da rade. Naročito su veliku volju pokazale sestre naraštajke iz župe Beograd i Novi Sad.

Elementi vežbi na krugovima, gredi i dvovisinskom razboju su savladani dosta dobro, koliko se moglo za to kratko vreme, uporedni razboj je zadavao mnogo teškoća a isto tako i čunjevi, jer izgleda da se retko gde upotrebljavaju, i sestre nisu bile upoznate sa osnovnim prvinama.

I pored ovoga se može reći da je tečaj uspeo jer su sestre radile sa velikim oduševljenjem i neumorno, pa će se ovo što se do sada zanemarilo do utakmica verovatno nadoknaditi.

Od 2 do 6 januara je održan drugi tečaj, u Mariboru, o kojemu je već pisano u prošlom broju.

Утакмице у кошарци у Београду

Прошле недеље одржане су три кошарка утакмице у Београду, у соколани Београд I. Наступиле су три врсте соколског друштва Београд—Матица у борби са студентима и студентима школе телесног васпитања, те врсте Сокола I. Пре почетка утакмице госте је поздравео начелник Сокола I, брат Селимир Радовановић, истакавши марљивост соколског друштва Београд — Матице и њезиног прочелника за игре, за напредак кошарке у Београду. Одмах у почетку „Матица“ срећује редове и одлучно напада, те премоћно и бољом игром води са 4:0, но студентике не губе наду, изравнавају у полувремену 4:4. У другом полувремену након равноправне борбе у којој се нарочито истицала игра сестре Ружице Радовановић, завршила се утакмица нерешено 6:6. Коначни резултат био је: 7:6. — Студентике су изнеле победу, но овог пута је нису заслужиле, јер су нараштајке Матице биле, ако не боље, а оно равноправан противник. Судео је добро брат Стефановић Миодраг. — Врсте су наступиле овако: Матица — Радовановић Ружица (6), Буновић Драга, Петрачек Косара, Павличек Мира и Младеновић Соња. — Студентике: Вацац (3), Рижнар, Матејић, Пољковић (4), Јевтић, Лешник, Ферстер.

У главној утакмици наступиле су пред великим бројем гледалаца, врсте чланова „Матице“ у постави: Маржан (3), Травница, Дебеља (2), Тривковић, Николић, Стојковић (10), Мишељић (4), Стефановић (4). — Студенти: Шупут (2), Лашман (4), Котот (4), Цицеј, Томинић (2), Влаховић (4), Данчевић, Кобали (6).

Након лепе и премоћне игре повели су чланови „Матице“. Брзим и смишљеним комбинацијама, мирном и фер игром „Матица“ завршава полувреме са 18:6. У другом полувремену Матица повисује резултат, но сада почима оштра игра коју форсирају студенти. Након једног нехотичног сукоба напушта Стојковић игру и Матица је узбуђена јер сматра, да је оштећена што јој нису били досуђени слободни бацаји приликом ранијих оштрих напада студената. Утакмица се завршава заслуженом минималном победом Матице коју је постигао бр. Маржан из слободног бацаја 23:22. Ова победа Матице је више него заслужена, јер су њезини чланови приказали лепу и комбинаторски дотерану игру, док им су код студената иначе добри и одлични играчи потпуно затајили и нису се запажали на терену. — Реалнији резултат игре би био бар 6—8 голова разлике у корист Матице. Утакмицу је судио брат Селимир Радовановић врло добро, само је дозвољавао сувише оштру игру, која на клизавом паркету може имати и горе последице.

Последњи наступили су нараштајци Матице: Ољача, Енци (2), Петковић (1), Томић, Младеновић, Вујичић, Сенић, Дејић (5), Остојић, Аксентијевић, против врста Сокола I: Ненадовић (10), Милулић (2), Јермер, Јо-

тић, Поповић, Томин, Милошевић (2).

Нараштајци Матице нису пружили полетну игру, какову су обично давали. Ако тако настава неће успети на даљним утакмицама, већ треба да се мало тргну и више мисле на игру. Врста Сокола I иако још млада и неизрађена дала је много лепшу, плоднију игру, и заслужено победила са 14:8, полувреме 12:6. — Утакмицу је судио врло строго брат Маријан Маржан и није дозвољавао да игра поприми недозвољену оштрину.

Овим утакмицама допринело се олет популаризацији кошарке у Београду. Можемо бити поносни, да Соколи пропагирају ту игру, те да иду далеко напред од осталих који мисле да су напреднији од нас.

Нарочито треба похвалити рад соколског друштва Београд — Матица, које је успело да успешно наступи са три врсте са врло добрим резултатима.

Да у овом раду не буде застоја спрема се за недељу, 26 о. м. велика утакмица између соколског друштва Петровград — Матица, те Земун Матица и Београд I и нараштај Београд — Матица — САСК. — Како су браћа из Петровграда врло добри кошаркаши, а суделовали су и на савезним утакмицама кошарке у Борову, то ће сусрет бити надамце интересантан и леп, а и остали програм обећава лепе утакмице. Утакмице ће почети 26 о. м., ујутро, у 11 часова а улазница је минимална јер су утакмице пропагандног карактера. **Маријан Маржан**

Из Управе соколских листова

Из економских разлога накнадно слање листова вршимо само један пут недељно па молимо наше претплатнике да нам немерају ако дуже чекају на увођење њихових жеља.

Прве бројеве „Наше радости“ послали смо само оним претплатницима који су били на списку послатом из Љубљане. Молимо претплатнике да нам једном картом саопште, уколико су изостављени приликом састава тога списка, а желе да и надаље примају „Нашу радост“.

Претплата на „Предњачки зборник“ за год. 1941 износи 20.— дин.

Први број „Предњ. зборника“ излази у току овог месеца. Молимо претплатнике који су већ доставили претплату према староме, да нам изволе доставити и разлику од 8.— дин.

Повишење претплате морало је уследити због поскупљења штампе.

Вратите нам непотребне 10, 11 и 12 број „Предњачког зборника“, бићемо вам топло благодарни.

Молимо наше претплатнике да нам при промени адресе јаве и место у које су раније добивали наш лист, а још боље да назначе свој претплатнички број.

Годишње скупштине наших јединица

Соколско друштво Београд Ш одржало је годишњу скупштину пред великим бројем чланства и делегата жупе, Вељом Поповићем, старешином. Извештаји о раду Сокола Ш, једног од најактивнијих соколских друштва у Београду, примљени су једногласно. Види се, да је на свима пољима развијан плодносан рад, напосе у народно-одбранбеном правцу. Друштво је отворило модерно клизалиште, и одржало бројне течајеве. После говора бр. В. Поповића, изабраца је једногласно нова управа на челу са досадашњим старешином, братом Добром Богдановићем. У управи су још: брат Иван Тринајстић, В. Станисаљевић, проф. Баошић, Д. Ристић, С. Недић, Радослав Војновић, Борић и тл.

Соколско друштво Сплит одржало је прошле недеље годишњу скупштину, коју је отворио бр. Др. Звонимир Шимунић истакавши познате прилике, због којих је рад био ограничен на затворене просторије, али су успели задовољити, што се видело и из опширних извештаја, које су дали браћа П. Лигутић, В. Радош, З. Мурат, З. Баришић, Ђ. Мадраца, Љ. Виличић, П. Чулић и др. Друштво броји 1.190 припадника, од тога преко 500 извршујућих. Инвентар друштва прелази вредност од 2 милиона. Приходи у минулој години износили су 173.854 динара, колико и расходи. Друштвена књижица, која је недавно прославила десетогодишњицу, броји преко 5.000 књига. Дилетантска секција дала је 21 позоришну претставу, а у друштвеном дому одржано је 36 предавања. Једногласно је изабрана нова управа, на челу са Др. З. Шимунићем, па је скупштина закључена уз манифестације за соколске и народне идеале.

Соколска чета Црквена Волца, друштво Приштина, одржала је II годишњу скупштину уз присуство целокупног чланства. Изабрана је једногласно нова управа, на челу са братом Срећком Савићем, учитељем. Из извештаја функционера види се, да управа у прошлој години није могла да развије своју пуну делатност, из разлога што је скоро целокупно чланство са прошлогодишњом управом било заузето војном вежбом. Чета је завршила прошлогодишњи рад са суфицитом од 963 динара. **М. Ивчић**

Соколска чета Тучепи одржала је год. скупштину 12 о. м. Делегати жупе били су инж. арх. Кводл Јосип и Јукић Винко, тајник. Скупштина је била бројно посећена од браће и сестара и осталих мјештана, тако да је сок дворана била дупком пуна. Старешина Стојковић одржао је предавање: „Важност соколства на селу“. Испред жупе говорили су бр.: Јукић и Кудл. Поједини функционери дали су извештаја која су једногласно одобрена. Уз акламацију потврђена је стара управа, са братом Стојковићем на челу.

Соколско друштво Завидовић одржало је годишњу скупштину, на којој су одређене смернице рада за ову годину. У нову

управу бирана су углавном браћа из досадање управе, на челу са старешином, братом Војиславом Лазаревићем.

Соколско друштво Високо нимало је задовољство да на овој годишњој главној скупштини поздраве, као делегата жупе Сарајево, старешину, брата др. В. Бесаровића. После поднетих извештаја, бирана је нова управа, којој је на челу брат Мирко Вукојевић. Поред њега биран су у управу још М. Танасковић, Г. Плавшић, инж. М. Гавриловић, Р. Беатовић и др.

Годишњој скупштини Соколског друштва у Макарској присуствовао је и делегат Жупе, брат др. Ранчић. Извештаји функционера примљени су једногласно. Извештај прочелника С. П. П. наишао је на опће одобравање, кад је нагласно: „браћо, извршили смо оно што смо зајеговали, надоградил смо просторије за тушеве и гардеробу, уредили љетно вјежбалиште

и све остало што смо зајеговали. На предлог брата Кларнића изабрана је једногласно стара управа. Скупштина је закључена са пјевањем „Ој, Словени“.

Соколско друштво Крека одржало је 19 овог месеца годишњу скупштину, која је била слабо посећена али они који су је посетили показали су интересовање за соколски рад. Поред делегата жупе, брата Азабагића Ферата, скупштини је присуствовао и старешина жупе, брат Тодић Никифор. Изабрана је нова управа, са старешином Вадњалом Јосићем и начелником Арнаутовић Ђењом, старим соколским радницима.

М. С.

У недељу, 19 о. мј. одржана је годишња скупштина Соколског друштва Бос. Дубица, којој је присуствовао старешина жупе, бр. Др. Перенчевић. На скупштини су донети закључци за будући рад, које има извршити новонабрана управа.

Соколској застави

*Лепшај се гордо соколско знамење
Ти си нама соколима понајскупље благо,
Ти ћеш нама сачувати образ и поштење,
За тебе ће сваки изгинути радо.*

*Лепшај се, лепшај док је соколова,
Тебе не сме нико ни са руком тањ;
Лепшај поносно док је витезова
Тебе не сме нико са крсташа мањ!*

*Ти светиња јеси морал међ' људима,
У твојему хладу свак почива мирно,
Ти соколу шириш ерце у грудима,
Сваки ће погинути ко би у те дир'о!*

*Лепшај се гордо изнад наших глава
Ми ћемо се сви на Тебе заклет;
Симбол Ти си рода ком је Мајка снава,
Ако треба за те сви ћемо помрети!*

Сига—Пећ.

Обрад Јашовић
Соко-просветар с.с.ч.

Iz Češko-moravskog protektorata

Januarski broj časopisa „Böhmen und Mähren“ (Češka i Moravska) objavljuje članak nemačkog državnog sekretara, g. Franka, koji govori o ulozi i radu čeških legionara u prošlosti i sadašnjosti. Pisac veli, da su ti legionari odigrali žalosnu ulogu u Svetskom ratu i upozorava na njihov sadašnji destruktivni rad protiv nemačkog Rajha. Nakon pada Benesove republike, bile su dođuse raspuštene legionarske organizacije, ali time nije oslabio njihov uticaj. Oni su, kako veli g. Frank, i nakon stvaranja protektorata, nastavili potajnom delatnošću, pa je tako na pr. bivši legionarski pukovnik, Dragač, organizovao potajnu grupu čeških legionara, ma da je bio generalni sekretar današnje zvanične partije, „Narodni souručenstvi“. G. Frank tvrdi, da i danas glavne položaje u državi i općinama drže u rukama bivši legionari, koji slušaju neprijateljske radio stanice, i usmenom propagandom pronose te vesti. Njihova štetna delatnost i danas se oseća i sa njima je nemoguća bilo kakva saradnja.

Medutim, Nemci ne poznaju neodlučnost. Članak g. Franka prenela je čitava praška štampa, sa osudom legionarske ideologije.

Švajcarski listovi doznaju, kao što javlja ljubljansko „Jutro“, da je u Češkomoravskom protektoratu došlo do vladine krize. Pretsednik vlade, general Elijaš, odlučio je predati ostavku, zbog članka državnog podsekretara, dr. Franka, koji je objavljen u listu „Böhmen und Mähren“. Medutim je protektor, von Nojrat, uticao na g. Elijaša, da povuče demisiju. Rezultat još nije poznat.

IZ OTSEKA ZA RAD NA SELU

Obaveštavamo sokolске јединице, да је шећер поскупео. Сада је цена 8.15 динара по килограму, рачунајући и папрку. Уједно молимо да се код наручбе пошалу и цакови за шећер, јер их фабрика више не даје. Цакове слати преко Савеза Сокола К. Ј., Отсек за рад на селу.

SOKOLSKI PREDNJAK sa višegodišnjom kancelarijskom praksom traži zaposlenje, bilo kao kancelarijska sila ili magacioner. Radio bi u društvu, koje mu nadje zaposlenje. — Adresa u upravi lista.

ČITAJUCI NOVINE...

U Splitskom „Narodnom listu“ čitamo pismo Frana Šilera, upućenom splitskom predsjedniku opštine, u pogledu Šilerovog otpuštanja iz službe, nakon 17 godina rada, u Gradskoj štedionici. Splitski predsjednik opštine je, na sednici veća dao izjavu, da Šiler „nije otpušten zato, što je Soko i član sokolskog društva, — već radi drugih razloga, o kojima neće govoriti.“ Kad mu je na to Šiler uputio pismo, tražeći da te razloge iznese javno, jer javnost može misliti da se radi o nečasnim stvarima, onda mu je splitski predsjednik opštine odgovorio, da je otpušten zato, jer je „Gradska štedionica smatrala, da nije po-desno, OBZIROM NA DANASNJE POLITIČKE PRILIKE, da oстане i dalje u njenoj službi.“
Znači dakle, da nije šija, nego vrač!

U zagrebačkim novinama čitamo, da je raspuštena rejnska organizacija HSS, kojoj se na čelu nalazio g. Josip Vidoni, i da je banska vlast razrešila dužnosti gradskog vijećnika tog istog g. Vidonia. Istodobno čitamo, da pred sudom u Zagrebu postoji čitav niz parnica, sa strane opštinskih inžinira i drugih nameštenika, protiv tog istog g. Vidonia.

Pada nam međutim na um, da je baš taj g. Vidoni bio onaj famozni „velikohrvat“, koji je, pred par meseci, prvi najglatije ustao sa predlogom u gradskom veću, da se zagrebačkim sokolima oduzmu svi domovi i sva vežbališta...

List „HRVATSKA GRUDA“ polemiše sa listom „SRPSKA GRUDA“, pa mu poručuje:

„Stvarajte, ako vam je drago, u historijskim granicama Veliku Srbiju, i pravo je! Ali pravo je da i hrvatski narod, u svojim historijskim granicama, stvara svoju Hrvatsku.“

Nesreća je međutim u tome, što ovakvi elementi, i na jednoj i na drugoj strani, o historijskim granicama imaju takve pojmove, da bi se — kad bi se njima prepustilo da stvaraju svoje „velike države“, — loše proveli i Hrvati i Srbi, a da i ne govorimo o ovoj našoj današnjoj, ne doduše velikoj, ali zato snažnoj i nadasve miloj Jugoslaviji.

Hrvatski list, „Karlovački Glasnik“, piše o inflaciji „POLITIČKIH MUČENIKA“ i kaže:

„Danas se javlja svaki dan sve više lažnih političkih mučenika, koji traže plaću za navodno mučeništvo. Svi ti „mučenici“ traže visoke položaje u službi za koje nemaju sposobnosti, pa tako škode narodu. Ako je netko nepravedno radi politike naštradao, neka se to ispita, i dade mu pravедna odšteta. Jer nesposoban čovjek ne smije doći na položaj za koji nema kvalifikacije, jer svojim „radom“ čini samo štetu.“

Vrlo tačno! Postavlja se međutim pitanje, ko je u tom „dumpingu“ mučeništva, — uopšte mučeničar? Za vreme prošlog rata i za vreme Austrije, bilo je na hiljade mučenika, čije mučeništvo je bilo lako dokazati, i godinama tamnice i još težim stradanjima; pa ipak niko od njih nije tražio nagradu. A većina ih je bila čak zapostavljena, pred mnogima koji su ih pomagali goniti...

„Hrv. Dnevnik“ se žali u dopisu iz Splita, da tamošnji Jugosloveni bojkotuju SPLITSKO KAZALIŠTE, pa kaže, da su „to oni, koji pokazuju averziju prema svemu što je hrvatsko; koji bi radije gledali svačiju zastavu na obalama hrvatskog Jadrana, nego li hrvatsku“, itd.

Sve te psovke ne mogu, međutim, da prekriju PRAVU ISTINU. Niko od dalmatinskih Jugoslovena nije želio na obalama Jadrana druge zastave, osim jugoslovenske; dok su mnogi koji ih napadaju, vijali i austrijsku i autonomnašku. Što se pak „bojkota“ tiče, — je li „Hrvatski dnevnik“, spreman da nam omogući da iznesemo skandal sa pozorišnom zavesom, koji je revoltirao, ne samo splitske Jugoslovene, nego i sve pristojne ljude?!

Klerikalna „DUBRAVA“ upućuje ovakve poruke hrvatskoj omladini:

„Čuvajte svoju hrvatsku nacionalnu SEBIČNOST, i neka su vam prava Hrvata uvijek draža od prava čovjeka i Slovena!“

Ne vidimo u tome ni trage od kršćanstva; a još manje, u čemu bi prava Hrvata mogla stradati, kada bi pobedila prava čovjeka i Slovena! Čitav svet međutim zna, da ovakve „doktrine“ šire svi oni, koji bi hteli da se napuste prava čovjeka i Slovena, zato da mogu što lakše da pogaze, i prava Hrvata, jednako kao i prava Srba i Slovenaca...

JOŠ DVE NOVE JEDINIČICE!

Neдавно smo javili osnutak većeg broja novih sokolskih jedinica — повереништава, na teritoriji Sokolske župe Скопље. Danas možemo zabeležiti osnivaње još dvaју novih повереништава i to: u selu Каменици, četa Елез, sa братом Д. Андрићем и у Чардаку, такођер četa Елез, sa братом М. Крнћем, земљорадником.

Поздрављајући најновије сокoлске јединице, дужност нам је истовремено истаћи и похвалити иницијату братске Соколске жупе Скопље, која у раду на оснивању сокoлских повереништава сигурно неће застати. Уједно се надамо, да ће и остале братске жупе поћи тим путем и да неће проћи много времена па ће у сваком селу бити савијено сокoлско гнездо!

Labod in lastavica

— Naš rod, Labod, že novo dobo sluti.
Domači kraj čez kratko zapustimo, na letovišče šinamo za zimo, da hlad in glad ne bo nas mogel kruti.

Če tebi voljne so za pot peruti, pa znami kreni. Frlotaje mimo, stvari za čudo vselej doživimo, krasot obilo zre se tam in čuti.

— Ne, Lasta. Rečem ti brez tarizejstva, ta lokev mi je dom in čar zamejstva, za srečo njeni miki so mi dosti.

Glej v vodi sonce, zvezde, luno, oblake, stavbe, drevje, sneg, viharje.

Oči samo je treba — pa oprost! ANTON DEBELJAK

Смрт једног идеалног соколског омладинца

Већ у прошлом броју донели смо напис, са стране двају његових ожалостњених другова, о прераној смрти предњака Соколског друштва у Сарајеву, и студента технике, брата Бранка С. Радичевића, а у 19 години полетног живота. Неумитна смрт од слепог рева, задесила га је онда, када се је од њега много очекивало: и у школи и у дому и у соколству...

Пок. брат Бранко родио се 1922 године у Бос. Градишци, од

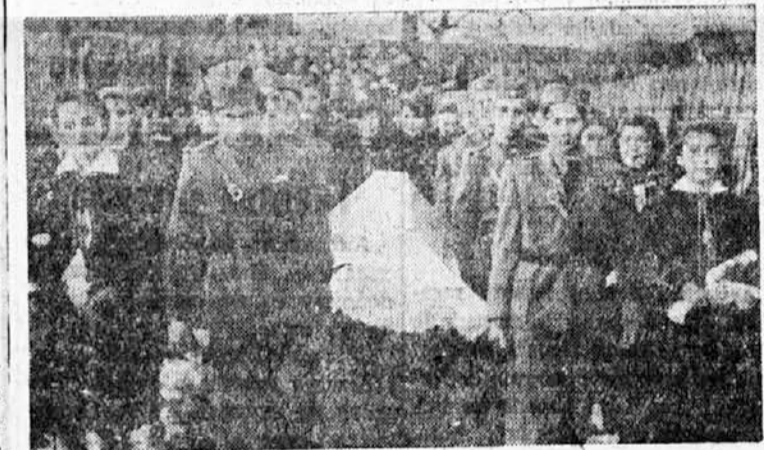
Бранко С. Радичевић

патријархалних родитеља. Још од малих ногу видимо га, заједно са млађим братом Душком, у соколским редовима. Одликује се тачношћу и пожртвовношћу, несаломивом вољом. У 18 година, са одличним успехом полаже друштвени предњачки испит, истовремено када и велику матуру у школи, са истим успехом. Учествоје на свим жупским и друштвеним утакмицама, а 1937 године, његова врста вишег разреда на жупским утакмицама осваја жупску нараштајску заставу. Касније, са жупском врстом нараштаја, одлази на међу-

такмичара на I стрељачким утакмицама Савеза СКЈ у Београду.

За њега није постојао појам нерада. Радио је у друштву све и за свакога. Оно што је свако напуштао, бр. Бранко је прихватио и довршавао са успехом. Води поједина одељења, категорије, спрема се за утакмице, а спрема и друге за академије и сл. Окупља око себе нараштај друштва и бива председник Нараштајског одбора, све до одласка на студије. И за време боравка у Београду не мирује. Пријављује се за члана Соколског студентског средништа и редовно вјежба. Из Београда се редовно јавља својим нараштајцима и нараштајкама у Сарајеву и савјетује их. У Београду се уписује за редовног слушаоца техничког факултета, са пуно препрека. Неколико инструкција и скромна помоћ његових родитеља било је довољно за његов студентски живот. Само најближи његови другови и соколска браћа знали су за тај део његове борбе — борбе за одржање голог живота!

На последњем путу пратило га је целокупно сарајевско соколство, на челу са управом друштва и жупе. Са стране мртвачких кола корачали су његови нараштајци у радним одељима и нараштајке, као последња почасна стража, а напред су ношени венци родитеља, соколског нараштаја и друштва. На сахрану стигао је и брат пок. бр. Бранка, Душко, који је телеграфски позван да напусти Сарајево и сарајевско Сарајево у Земуну. Дирљивим говорима са покојником су се опростили, у име Нараштајског одбора, бр.

жупске утакмице у Осиеку, где постиже лијепе резултате. Не пропушта ни једну соколску приредбу нити течај. Учествоје на слетовима у Скопљу, Прагу и Софији.

И поред тога што је био прептерећен наставним градивом у школи, пок. бр. Бранко доспевао је да полази неколико сокoлских стручних течајева, као течај за инструкторе сокoлске одбранбене приправности, друштвени предњачки и за игре. Учествоје у два нараштајска радна логора, на Трескавици и Округлици итд. Октобра 1940 буде изабран за

Миленко Лалић; у име Соколског студентског средништа из Београда, бр. Петар Пјаца студент; а у име целокупног сокoлског чланства, старешина бр. Др. Видовић.

Поводом смрти бр. Радичевића Управа друштва одржала је жалобну сједницу, којом је приликом одлучено, да се у друштву оснује „Фонд Бранка С. Радичевића“. Исто тако издато је посебно издање друштвених новина, посвећено покојнику.

Нека је слава брату Бранку С. Радичевићу!

К. Тодоровић

Из Соколске жупе Бања Лука

Начелништво Соколске жупе Бања Лука расписало је течај за друштвене начелнике и начелнице, који ће се одржати од 13 до 6 фебруара у Бањој Луци, на интернатској основи. Начелништво је позвало за тај течај и савезну предњачицу, да би начелници и начелнице могли свладати овогодишње слетско и такмичарско градиво.

Седница збора друштвених и четних начелника и начелница одржаће се 16 фебруара у 10 сати пре подне у Бањој Луци. За време течаја одржаће се окружни састанци друштвених начелника и начелница.

Начелништво жупе расписало је течај за вође сокoлских чета, који треба да посјете четни начелници и њихови замјеници. Течај ће се одржати у соколском дому у Бањој Луци и заснован је на интернатској основи. На течају ће се обрадити слетско и такмичарско градиво, и градиво народно-одбранбеног рада.

На Оштрељу отпочео је 15 јануара жупски течај за напредније смучаре, који води брат Франта Дворжак из Загреба. На течају узело је учешћа 29 мушких и 3 женске. Течај се завршио са успешним утакмицама у смуку, смучарским ликовима и трчању. Соколско друштво Оштрељ има врло јак смучарски отсек, којиј има и своу радионицу смучки.

Луткарско позориште Соколског друштва Бања Лука опет је отпочело радом и приказало комад „Госа код краља Олуја“, који је био врло добро посещен.

Нараштајски отсек Сок. друштва Бања Лука приредиће 1. фебруара о. г. своју уобичајену нараштајску академију и забаву.

М. В.

Načelnički sastanci

Ljubljansko „Jutro“ donelo je nedavno članak o sastancima načelnika sokolskih jedinica, za koje veli da su sada, u predsljetko doba, neophodno potrebni. Još pre sleta, kaže „Jutro“, održaće se tokom ove godine veliki broj župskih i okružnih priredaba, na kojima će nastupiti brojni takmičari, da se pripreme za slet u Beogradu, pa je tim potrebnije da dođe do što tešnjeg dodira između jedinica. Društveni načelnici nose najveći deo odgovornosti i truda za uspeh priredaba pre sleta i za slet u Beogradu. Zato ne bi bilo zgreoga, da se okružni sastanci načelnika održavaju svakog meseca, a župski svakog drugog. Na tim bi se sastancima proučavala razna tehnička pitanja. Teoretski i praktički ovi bi sastanci doprineli mnogo što boljem tehničkom uspehu sokolskih jedinica. Oni neka bi trajali čitav dan. „Jutro“ kaže da su u Češkoj takvi sastanci pokazali veliki uspeh i postali moćna veza sokolskih radnika u današnjim danima, pa da bi i mi trebali pokušati sličnim radom.

Naraštajci, saradujte u „Mladom Sokolu“

Naredjenje Ministra vojske i mornarice povodom pozivanja obveznika na vežbe

„Službeni vojni list“, od 18 ov. mes., donosi naredjenje ministra vojske i mornarice, u kome se kaže, da je usled žalbi pojedinih obveznika, pozvanih nekoliko puta, čak i po pet puta, na vojnu vežbu, dok drugi nisu pozivani nijednom, — naredeno svima komandantima armijskih i divizijskih oblasti, da preko svojih organa provedu o tome izvide u komandama vojnih okruga i da o rezultatima izveste ministra vojske i mornarice, do 15 februara. U

naredbi se dalje kaže, da će verovatno i ove godine pretstojati potreba za pozivanjem obveznika na vežbu, pa komandanti armija i divizija moraju organizovati plan pozivanja na vežbu, tako da se izbegnu pomenuti slučajevi, a pri izradi plana da se strogo vodi računa o ekonomski slabijima i da se oni i njihova komora pozivaju u vremenu, kada nisu neophodno potrebni za poslove u svojim domaćinstvima.

DOGAĐAJI U SVETU

Prošlih dana je došlo ponovo do sastanka između g. Hitlera i g. Musolina. Iz Rima se javlja, da je sastanak održan u Berhtesgadenu i da on znači pripremu za važne događaje, koji će se uskoro odigrati. Zvanično nije objavljeno nikakvo saopštenje, ali nemačka i italijanska štampa naglašuju, da će budućnost pokazati, kakve su odluke donesene. Ističe se, da je na sastanku potvrđena puna saglasnost osovinskih sila, po svima pitanjima.

Prilikom ponovnog ustoličenja prezidenta Ruzvelta, za šefa države, g. Ruzvelt je održao govor, u kome je kazao, da je pred velikom opasnošću glavni i veliki cilj Amerike, da sačuva i ovekoveči integritet demokratije. Za Ameriku demokratija znači sve i ona je jedini oblik vladavine, u kome se izražava sva snaga prosvetlene volje ljudi. Ona predstavlja najhumaniji, najnapredniji i najnepobediviji oblik ljudskog društva. Izjavio je, da će Amerika sačuvati svoju veru i svoj duh, i da ni pred čime neće ustuknuti. Amerika danas ne želi da bude inertna, već do krajnosti aktivna.

Protivkandidat g. Ruzvelta na bivšim predsedničkim izborima, g. Vilki, izjavio je punu saglasnost sa spoljnom politikom g. Ruzvelta i sa ukazivanjem pomoći Velikoj Britaniji. G. Vilki se sprema da poseti Englesku i da g. Čerčilu ponese ličnu poruku prezidenta Ruzvelta. Inače se u američkom predstavničkom domu nastavlja debata o pomoći Engleskoj, i opšte je uverenje, da će velikom većinom biti date g. Ruzveltu najšire punomoći.

Na ratništvu u Albaniji nema neke naročite delatnosti. Italijani javljaju da su izveli niz uspešnih protivnapada, dok Grci tvrde, da su zauzeli važne visove na planini Ostravici i zarobili veći broj neprijatelja. Izgleda međutim, da se i jedna i druga strana spremaju za odlučniju akciju. Italijanska avijacija bombardovala je Pirej, Solun, Krf i Krit, a britanska avijacija bombardovala je Valonu i Berat.

Pojava nemačkih avijatičkih formacija u Italiji dovela je do jače aktivnosti na Sredozemnom moru, tako da je poslednjih dana usledilo nekoliko žestokih napada na Maltu. Nemci i Italijani javljaju, da je u jednom napadu učestvovalo preko sto aviona i da su pričinjene veće štete. Englezi javljaju, da su oborili veći broj italijanskih i nemačkih aparata.

Posle nedavne bitke u sicilijanskom kanalu, doznaje se da je potpuno izgubljena, i zatim potopljena od samih Engleza, engleska krstarica „Sautemptom“, te da je potopljen jedan italijanski razarač. Italijani tvrde da je oštećen i britanski nosač aviona „Ilustrios“, koji se sklonio na Maltu i koji je, kod poslednjeg napada, ponovo pogoden.

Vojne operacije u Africi ponovo su oživele. Prema engleskom izveštaju, britanske trupe su pre dva dana izvele napad na Tobruk i odmah prodrle u vanjski odbranbeni sistem, pa zatim u unutrašnji. Izveštaj javlja, da su En-

glezi napredovali više od 8 km., da je broj zarobljenika vrlo velik, da se među njima nalazi jedan general, i da se italijanska krstarica, „San Giorgio“, koja je bila u luci, nalazi u plamenu. Prema vestima iz Kaira, u Tobruku se nalazi oko 20.000 italijanskih vojnika, dakle manje nego li u Bardiji.

Prema poslednjim vestima iz Kaira i Londona, Englezi su već zauzeli Tobruk i sada prodiru u pravcu Bengazija. Londonski „Times“ piše, da Tobruk raspolaze dobrom lukom, koja će dobro poslužiti engleskim trupama za iskrcavanje i za dovoz opskrbe, prilikom daljih operacija. Operacije prema Bengaziju iziskivace međutim teže napore, jer je Bengazi prilično mnogo udaljen od Tobruka.

Englezi javljaju, da su započeli ofanzivnim operacijama prema italijanskoj Eritreji i Abisini. Najpre su ponovo zauzeli Kasalu, a onda su prešli eritrejsku granicu i napredovali oko 40 km. Oni tvrde da se italijanske trupe povlače. Švedski listovi javljaju, da Engleska sprema sa dve strane akciju protiv Abisinije. Ofanziva će ići, na jednoj strani iz Sudana, a na drugoj iz Kenije. Čini se da je engleski cilj, da osvoje Asmaru u Eritreji. „Svenska Dagbladet“ javlja, da Englezi prevoze zaplenjeni italijanski vojni materijal preko Sudana na abisinsku granicu, da ga porazdele tamošnjim pobunjenicima. Italijanske vesti tvrde, naprotiv, da u Abisini vlada potpun mir i red.

Prema poslednjim vestima, britanske trupe su napredovale u Eritreji oko 60 kilometara, a italijanske trupe se spremaju da dadu otpor kod Agordata. Iz Abisinije javljaju također Englezi da napreduju i da je situacija dobra.

Avijatički dvoboj između zaraćenih strana doveo je poslednjih dana do žestokih nemačkih napada na grad Sautempton, u Engleskoj, kao i do napada na britanske baze u Sredozemnom moru. Britanski avijatičari izvršili su napad na Kataniju, u Italiji, i na pristaništa na Atlantiku.

U Bukureštu je ubijen nemački major Dering. Za ubicu se javlja, da je naturalizovani Grk iz Turske, koji je, nakon saslušanja, bio odmah streljan. Rumunska štampa vidi u atentatu engleske prste. Međutim je atentat izazvao važne reperkusije. Smenjen je ministar unutrašnjih dela, a vojska je uzela u ruke policijsku upravu. Pored toga je krajnje krilo legionara u prilično demonstracije, napadajući vladu i tražeći da se vlast preda samim legionarima. Krajnje elemente vodi otac ubijenog Kodreana, dok se za vođu legionara, Horiu Simu, tvrdi da je protivlan krajnjim elementima. Tvrdi se takođe, da je prilikom smenjivanja legionara u policiji došlo do otvorenog sukoba i da je bilo pucanja. DNB javlja, da je izvršen atentat i na generalnog direktora rumunskih željeznica, pukovnika Ordışana.

Poslednje vesti iz Rumunije su vrlo protusovne. Dok vlada javlja

da general Antonesku drži čvrsto vlast u rukama, druge vesti iz Bukurešta, Sofije itd. govore o žestokim uličnim borbama, o tome kako legionari krajnjeg krila zauzimaju odlučan stav i napadaju generala Antoneska, da je popustljiv prema predstavnicima bivših režima. Govori se da se Antonesku oslanja samo na vojsku, a da su oficiri protivni legionarima. Iz Berlina se međutim javlja da će general Antonesku uspeti da učvrsti svoj položaj.

Turski ministar spoljnih poslova, g. Saradžoglu, dao je izjavu listu „Daily Telegraph“, u kojoj je kazao da u ovom trenutku ne vidi nikakvu neposrednu opasnost za Tursku. Međutim, Turska se sprema za svaku eventualnost. Ceo svet zna za neopozivu odluku Turske, da se brani protiv svakog ugrožavanja zemlje i njenih interesa. Turski odgovorni krugovi znati će da ocene trenutak kad su ti interesi ugroženi. „Mi smo rešeni da se branimo protiv bilo kakve političke ili vojničke pretnje. Ništa nas ne može prinuditi da prihvatimo bilo kakvo manipulisanje vojnim ili privrednim snagama.“

Iz Sofije se demantuju glasovi o promenama u bugarskoj vladi. Pre par dana je stigao u Sofiju američki pukovnik Donovan, za koga se tvrdi da je izaslanik prezidenta Ruzvelta. On se sastao sa predsednikom vlade, g. Filovom, i sa ministrom spoljnih poslova, g. Popovom.

Pukovnik Donovan je bio primljen i od Kralja Borisa, a u sredu je otputovao za Beograd.

Šaljite pretplatu na „Sokolski glasnik“

Гласови штампе

Амерички „Србобран“, који излази у Питсбургу, пише о положају нашег света у Америци па каже:

„У свему што се до сада у Југославији дешавало, били смо сретни и пресретни. Јер политичка стремљења Југославије нису никад дошла у опреку са политичким стремљењима Сједињених Држава. Стога, ми смо се могли свуда слободно испријати и рећи: ја сам Србин, ја сам Хрват, ја сам Словенац, ја сам Југословен. До сада, код интелегентних Американаца, бити добар Југословен значило је бити истодобно и добар Американац.“

ЧАСОВНИЧАР И ЈУВЕЛИР М. МИТРОВИЋ

Теразије 22 (до Москве)

има швајцарских часовника за руку и џеп, алатног накита, кристала, сребра, пехара и плакета

Браћи и сестрама попуст
Цене врло солидне. Стручан рад
Тражите цене за израду
клинаца и значака

Соколство у штампи

У одлично уређиваном „Младом Соколу“, које издаје нараштај Сокологског друштва Сплат, у последњем троброју, налази се чланак о југословенству, брата Данила С. Једрејчића, у коме се, између осталог каже:

„Било је, додуше, и чемера и невоље, но југословенство томе није криво. Криви су људи, који су га, радећи првенствено за своје интересе, често пута криво, управо злочивачки провађали. Но, непамятво је због грешака људи, осудити вјеру, мисао, идеју. То што веки отпадоше, само је знак њихове слабости и непостојаности. За нас је то корисно, јер отпала је пљева, а остали су борци који ће и даље храбро и неустрашиво стајати на бравичу својих идеала. Има нас истинна нешто мање, но то не смета јер је дух јачи од броја. Зато се и боримо: нашу ћемо југословенску мисао, мисао о јединству, срећи, благодњању, задовољству и напретку нашег народа, спровести у дело.“

У чланку, под насловом „Крећимо правим путем“, у истом листу, каже се, између осталог:

„Једини спас, једини тачка, у коју сви народи упиру очи, јест омладина чиста, непоковарена, задојена чистим идејама. Она само може бити онај темељни камен новог и бољег живота. Само таква омладина је спас, узданица народа, а омладина без идеала пропаст је сваког народа. Зато и ми, соколска омладина, радимо на свом властитом узгоју. У нас су положене све наде. Ми смо позвани да кад будемо дозрели за велике дужности изградимо и очувамо Југославију.“

Sokolska župa Maribor

Na severnoj granici naše države, leži jedna od pet Sokolskih župa u Sloveniji, Sokolska župa Maribor. Župa je podeljena u nekoliko okružja, koja vrlo uspešno vrše svoju funkciju i povezuju rad područnih jedinica.

Župa Maribor broji danas 48 društava i 48 četa, podeljenih u sledeća okružja: korusko, u Slovenjigradcu, mariborsko, Maribor, mursko, Ljutomer, pohorsko, Stai denci, dravsko, Konjice, prekomursko, Murska Sobota, ptujsko, Ptuj i slovenjoričko, Sv. Lenart. Župa broji ukupno 10.778 pripadnika, od toga 4.251 člana, 1.638 članica, 1.058 naraštajaca, 675 naraštajki, 1.546 muške dece i 1.610 ženske dece. Između članova ima 882 vežbača (20%), a između članica 548 (33,5%). Prednjača ima 280, a prednjačica 134. Za prednjačke škole župa je ustanovila stalni internat u mariborskom matičnom domu. Rad na svima područjima ove granične sokolske župe je u svakom pogledu plodonosan, iako svuda sokolima ne cvatu ruže...

ИСПРАВКА

У прошлом броју „Сокологског Гласника“, у уводном пасусу пописа јединица, које нису послале статистичке извештаје за 1939, стр. 6, случајном грешком код преписивања остало је „— и није до данас, конач новембра, послао велики статистички извештај“, а требало је да стоји: „половина јануара“, што молимо да се исправи.

Savez Sokola Kraljev. Jugoslavije
počeo je izdavati svoju popularnu biblioteku uz najjeftiniju cenu od 1 i 2 dinara na 32 do 48 strana. Biblioteka je do sada postigla vanredan uspeh, a objavila je sledeće sveske:

1. Velike zaveštanje (odebrani govori Višeg Kralja Aleksandra Prvog Ujedinitelja) din. 1.—
2. Reči Jovana Cvijića din. 1.—
3. Grigorij Petrov — apostol stvaralaštva din. 2.—

UPRAVO IZISLO:

4. J. J. Širosmajer, apostol jugoslovenske misli din. 1.—

Narudžba se šalju:
Savezu Sokola K. J. — Beograd, poštanski prefinac 342.